

د افغانستان بانک

بانک مرکزی

رپور - سالانه

۱۳۸۹

[Www. Centralbank.gov,af](http://www.Centralbank.gov.af)

راپور سالانه د افغانستان بانک

آمریت عمومی اسناد و ارتباط

مدیریت نشرات و ارتباطات

تهیه کننده: عبداللطیف بایانی

ایدیتر: محمد کبیر کاووسی

عکس: زیرک ملیا

ترجمه: عین الله عیان

دیزاین: عبدالقیوم رووف ارغند

آدرس: د افغانستان بانک، ابن سینا وات، کابل – افغانستان

تلفون: ۰۲۰-۲۱۰۴۷۶۱-۲۱۰۳۸۱۵

ایمیل: info@centralbank.gov.af

فهرست

.....	پیام رئیس کل د افغانستان بانک
.....	سیاست پولی
.....	نظام بانکی افغانستان
.....	عملیات بازار
.....	سیستم تادیات
.....	صورت حساب مالی
.....	توسعه و اداره

پیام رئیس کل د افغانستان بانک

جای بسا مباحثات و خوشی است که یکبار دیگر موفق به این میگردم به نمایندگی از شورای عالی، هیئت عامل، مسولان ادارات و کارمندان د افغانستان بانک، فشرده عملکرد ها و دستآوردهای یکساله د افغانستان را طی سال ۱۳۸۹ هجری خورشیدی حضور ملت عزیز افغان پیشکش میدارم.

د افغانستان بانک به سان سالهای پیش در سال ۱۳۸۹ نیز با پیشبرد سیاست اثرگذار و معقول توانسته است، نظام مالی و بانکی کشور را ثبات بیشتر بخشدید و کار در خور توجهی را درین راستا بانجام برساند.

این گزارش خلاصه و در برگیرنده تحولات و انکشافات در زمینه های مختلف بانکداری، اقتصادی، سیاست پولی، نظام تادیاتی، توسعه و رشد نظام بانکی افغانستان در سال متذکره میباشد.

بر اساس نتیجه گیری اداره سیاست پولی د افغانستان بانک، رشد اقتصادی الی اخیر حوت سال ۱۳۸۹ طور اوسط ۱۲.۹۲ فیصد را می نمایاند علت اساسی آن را فعالیت های اقتصادی عمدها سکتور زراعت ۲۲.۹ فیصد، سکتور صنعت ۲۳.۹ فیصد و سکتور خدمات ۵۰.۱ فیصد را تشکیل میدهد.

همچنان عاید سرانه با در نظر داشت رشد تولید ناخالص داخلی به اساس گزارش اداره احصائیه مرکزی به ۶۲۹ دالر رسیده است که بازگو کننده بهبود وضعیت اقتصادی زندگی هموطنان عزیز ما میباشد.

اقدامات موثر و کارای د افغانستان بانک، جهت ترویج و استفاده فراگیر از پول افغانی که موجب حفظ و ثبات آن در برابر ارزهای خارجی گردیده و بصورت روز افزون میزان تقاضا برای پول افغانی را بلند برده است.

نرخ مبادله افغانی در برابر دالر امریکایی حدود ۴۸.۴۸ در نیمه اول و در اخیر سال به ۴۵.۳۷ افغانی رسید که صعود چشمگیر افغانی را در برابر دالر امریکایی به نمایش میگذارد. در سال مذکور یک دالر امریکایی معادل ۴۵.۳۷ افغانی، یک یورو ۶۴.۱۰ افغانی و یک روپیه پاکستانی به ۵۳۲۲.۰ افغانی مبادله میگردید.

در طول سال ۱۳۸۹ تورم پولی در کشور تقریباً سیر صعودی داشته است. زیرا افغانستان یک کشور وارداتی است، از اینرو ناگزیر از نوسانات تورمی در سطح بین المللی متأثر میگردد، نرخ کالا های وارداتی بخصوص مواد غذایی افزایش قابل ملاحظه بی یافت که در نتیجه منحنی تورم پولی، سیر صعودی اش را به پیمودن آغاز کرد و این صعود تا ماه ثور ۱۳۸۹ ادامه یافت.

هر چند نرخ تورم در نیمة اول سال مورد نظر، همواره پایین تر از ۴ فیصد بود اما در ماه جدی ۱۳۸۹ نرخ تورم کلی به ۱۸.۲ فیصد افزایش یافت.

خوشبختانه در اخیر سال با لاثر تلاش همه جانبه د افغانستان بانک برای مهار تورم، سیر تورم پولی دوباره رو به نزول نهاد. د افغانستان بانک با لیلام ۱.۵ مiliارد دالر امریکایی ۴۵. ۱۸۸ میلیون یورو در جریان سال ۱۳۸۹ از نوسان فاحش ارزش مبادله بی افغانی جلوگیری بعمل آورده است.

مجموع پول در جریان در سال ۱۳۸۹ حدود ۹۹ مiliارد افغانی یعنی ۹.۲۶ فیصد تعیین گردیده بود، اما به دلیل تداوم روند مثبت تورم پولی در کشور در سال مذکور، به ۱۳۲ مiliارد افغانی ارتقا یافت که ۲۶.۹ فیصد افزایش را نشان میدهد.

تطبیق سیاست معقول، عملکرد دقیق و ایجاد فضای مناسب برای سکتور بانکداری در کشور باعث گردید افغانستان از ردیف یکصد و هشتاد و مین به ردیف یکصد و بیست و هفتمنی از نظر دسترسی به قرضه، ارتقا یابد که دستآورد بزرگ و ارزشمند برای افغانستان محسوب میگردد.

* دارایی های نظام بانکی در سال ۱۳۸۹ به ۸۴.۲۰۳ مiliارد افغانی (۴۰.۴۹ مiliارد دالر امریکایی) رسید که افزایش ۹۵.۱۲ فیصد را به مقایسه سال قبل وانمود میسازد، سپرده های مردم در نظام بانکی، ۵۳۶.۱۵۶ میلیون افغانی (۴۴۴.۰۳ مiliيون دالر امریکایی) ثبت گردیده که این رقم نیز فیصدی قابل ملاحظه یی را به تناسب سالهای قبلی نشان میدهد و قروض نا خالص سکتور بانکی به ۷۷.۱ مiliارد دالر امریکایی (۲۴۲.۸۰ میلیون افغانی) میرسد.

ذخایر ارزی افغانستان در اخیر سال ۱۳۸۹ هجری شمسی به ۴.۵ مiliارد دالر افزایش یافت، افزایش ذخایر ارزی که به طور مجموعی پشتونه اقتصادی کشور را میسازد، بخصوص در زمینه تطبیق سیاست پولی مؤثر نیز از اهمیت فراوان برخوردار است، از اینرو د افغانستان بانک در طول سال مذکور برای کنترول تورم پولی، حدود ۱.۱۵۲ مiliارد دالر را منحیث یک وسیله مهم سیاست پولی بطور لیلام بفروش رسانیده است. د افغانستان بانک در جریان سال ۱۳۸۹ با لیلام ۱.۵ مiliارد دالر و ۱۸۸ میلیون یورو، از نوسانات شدید پول افغانی جلوگیری بعمل آورده است. ۴۵

در نهایت مُدرن سازی خدمات بانکی، ارتقای ظرفیت کارمندان و ایجاد بستر های حقوقی و قانونی مناسب باعث انکشاف سکتور مالی کشور شده است که درین راستا یکی از دستآورد های چشمگیر بشمار میروند. باصراحت و صداقت میتوان اذعان داشت که موارد ذکر شده توسعه و انکشاف، بدون تلاش خستگی ناپذیر، کار متداوم و زحمات بی شایه کارمندان د افغانستان بانک امری محال بوده که با اغتنام از فرصت از زحمات و جدیت در پیشبرد وظایف یکایک شان ابراز سپاس و امتنان می نمایم.

آرزو دارم د افغانستان بانک منحیث یکی از نهاد های کلیدی و اثر گذار در قسمت رشد و شکوفایی کشور، انکشاف اقتصادی و نجات مردم از فقر و عقب ماندگی نقش بارز و بسزای خویشا به بهترین وجه ایفا کند.

نور الله دلاوري
رئیس کل د افغانستان بانک

سیاست پولی

وضیعت نقدینگی (سیالیت)

میزان پول احتیاطی

ابزار های بانک مرکزی در جهت مهار نقدینگی

رشد اقتصادی

تورم پولی (انفلاسیون)

نرخ مبادله افغانی

چالش های عمدہ

دستآوردهای سیاست پولی

کالاها و خدمات. ضمناً افزایش عرضه پول مازاد بر رشد اسمی اقتصادی یک کشور که آن عبارت از نبود تابع معقول میان حجم عرضه پول، عرضه کالاها و خدمات است، نیز از عوامل عمدۀ تورم محسوب میگردد. افزایش حجم پول (افزایش نقدینگی) در سطح جامعه باعث کاهش ارزش پول و در نتیجه افزایش قیمت کالاها و خدمات در اقتصاد میشود، ازینرو د افغانستان بانک بمنظور جلوگیری از نوسانات قیمت‌ها در داخل کشور و مهار ریشه‌ها و علل ایجاد تورم (افزایش سطح عمومی قیمت‌ها) شاخص‌های نشان دهنده میزان نقدینگی در اقتصاد را بدقت تحت نظر قرار میدهد. مهمترین شاخصها نشان دهنده میزان نقدینگی در اقتصاد، میزان پول احتیاطی (پول ذخیره) و حجم پول در گردش میباشد. با توجه به وضعیت و شرایط اقتصادی موجود در جامعه و عدم رشد کافی سکتور بانکی، د افغانستان بانک در هماهنگی با برنامه کاهش فقر و تسهیل رشد اقتصادی، این شاخصها را بعنوان ملاک و معیار وضعیت نقدینگی در اقتصاد برگزیده است.

وضعیت نقدینگی (سیالیت) در سال ۱۳۸۹

د افغانستان بانک بمنظور نظارت بر نقدینگی در کشور، میزان پول احتیاطی و رشد پول در جریان را کنترول مینماید. پول در جریان عبارت از تفاوت مجموع پول نشر شده افغانی و موجودی در خزانی د افغانستان بانک در مرکز و ولایات کشور است. مجموع پول در جریان در آغاز سال مذبور حدود ۹۹ میلیارد افغانی ثبت گردیده بود. چنانچه در ابتدای سال ۱۳۸۹ سقف رشد پول در جریان برای سال متذکره ۲۶.۹ فيصد تعیین گردیده بود، اما بدلیل تداوم روند مثبت تورم پولی در کشور در نیمه دوم سال ۱۳۸۹ این سقف مورد بازنگری قرار گرفت و به ۲۹.۶ فيصد افزایش یافت. با این حال، براساس ارزیابی‌های د افغانستان بانک، افزایش تقاضا برای پول

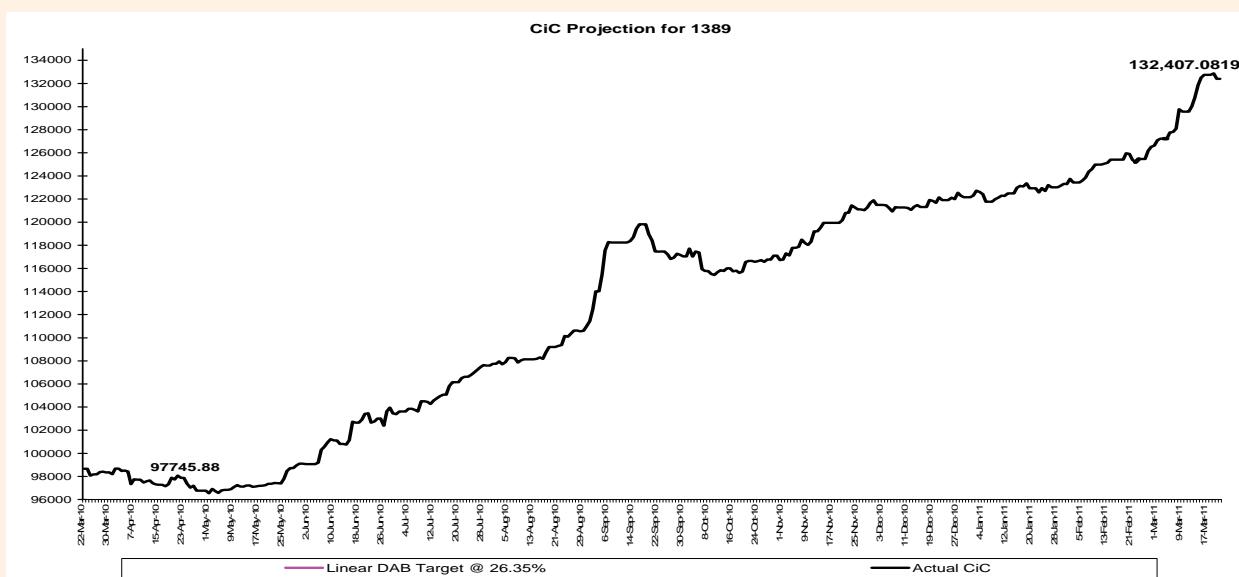
سیاست پولی، یکی از جمله ارکان مهم رهبری سیاست‌های گلی اقتصاد کشور بشمار می‌رود که نقش اساسی را در فراهم آوری فضای سالم برای فعالیتهای اقتصادی ایفا می‌کند. سیاست پولی عبارت از مجموعه بی‌تدا이یر و اقداماتی است که با استفاده از آن توازن و تعادل میان مقدار عرضه پول و تقاضا برای پول و از این رهگذر ثبات سطح قیمت‌ها تأمین میگردد. چنانچه تغییرات و نوسانات عمدۀ در سطح قیمت‌ها آثار و پیامدهای شگرف و عمیقی بالای ابعاد مختلف اقتصاد دارد. د افغانستان بانک بحیث بانک مرکزی افغانستان یگانه متولی و مجری سیاست پولی در افغانستان بوده که پس از مطالعه، تحلیل و بررسی عمیق و گسترش از شرایط و تحولات اقتصادی کشور، سیاست پولی مناسب و معقولی را طراحی و تدوین می‌کند و سپس با استفاده از ابزارهای مشخص و متداول، آن را به منصة اجرا میگذارد. کاهش نرخ تورم پولی از طریق تأمین ثبات نرخ مبادله افغانی و حفظ توازن عرضه پول در برابر کالاها، خدمات و نیز کنترول نقدینگی (سیالیت) متناسب با رشد اقتصادی کشور، هدف عمدۀ و اساسی سیاست پولی محسوب میگردد. بمنظور ارزیابی سیاست پولی در افغانستان، د افغانستان بانک و صندوق بین‌المللی پول (IMF) با موافقه دوچاره تحت برنامه کاهش فقر و تسهیل رشد اقتصادی (PRGF) سه هدف را تعیین کرده‌اند که عبارتند از: ۱- سقف پول در جریان، ۲- میزان ذخایر اسعاری ۳- میزان پولهای احتیاطی Reserve Money. اهداف مذبور که برای یک سال مالی تعیین میگردد، طور ربuar مورد ارزیابی هیئت صندوق بین‌المللی پول قرار میگیرد که د افغانستان بانک توانسته است طی سال ۱۳۸۹ به تمام اهداف متذکره نایل آید. بر پایه نظریه‌های رایج اقتصادی، ریشه اصلی افزایش سطح قیمت‌ها میتواند معلوم دو عامل عمدۀ اقتصادی باشد، یکی کاهش عرضه عمومی کالاها و خدمات و دیگر افزایش تقاضای عمومی برای

در جریان به تقریباً ۱۳۲ مiliارد افغانی رسید.

مصارف حکومت تنها در ماه حوت ۱۳۸۹ حدود ۲۲ مiliارد افغانی و مجموع مصارف در سه ماه اخیر سال مذکور ۴۴ مiliارد افغانی گزارش داده شد. این در حالیست که حد اوسط مصارف ماهانه حکومت افغانستان، طی سه سال گذشته حدود ۹.۵ مiliارد افغانی بوده است.

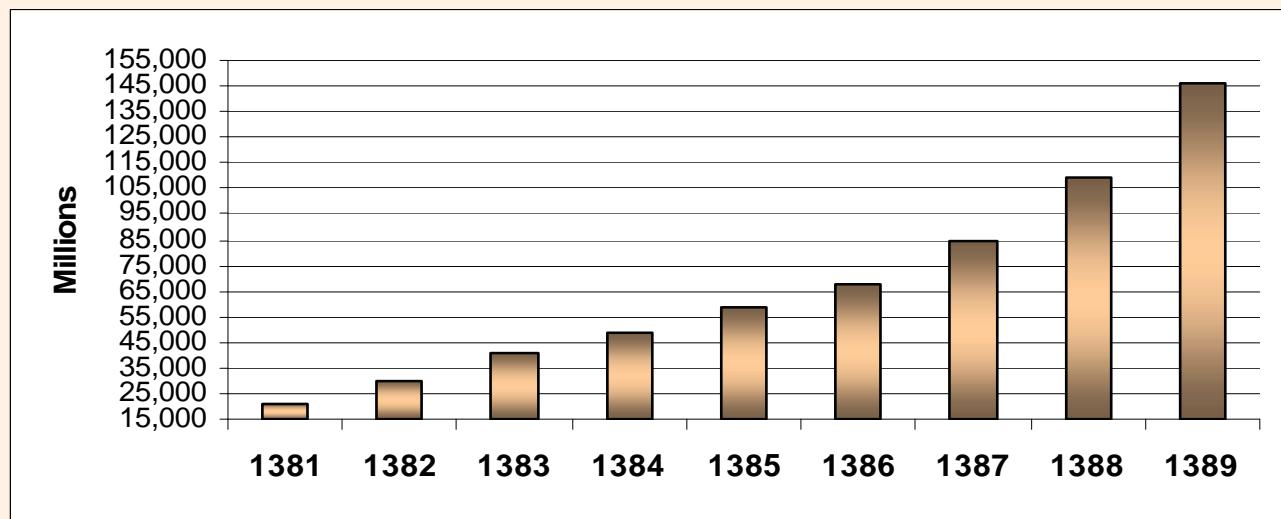
افغانی و مصارف هنگفت نیروهای خارجی و حکومت افغانستان طی نیمه دوم سال مذکور کنترول رشد پول در جریان را تحت سقف ۲۹.۶٪ ناممکن ساخت و این رقم در اخیر سال به ۲۹.۸٪ فیصد افزایش یافت که بر اساس آن مجموع پول در جریان ۱۲۸ مiliارد افغانی سنجش گردیده بود که سرانجام در پایان سال، مجموع پول

(ارقام به مiliيون افغانی)

گراف ۱: رشد پول در جریان در سال ۱۳۸۹

مقدار تراکمی نشر پول از سال ۱۳۸۱ الی ۱۳۸۹ (مiliيون افغانی)

گراف ۲: گراف تراکمی نشر پول

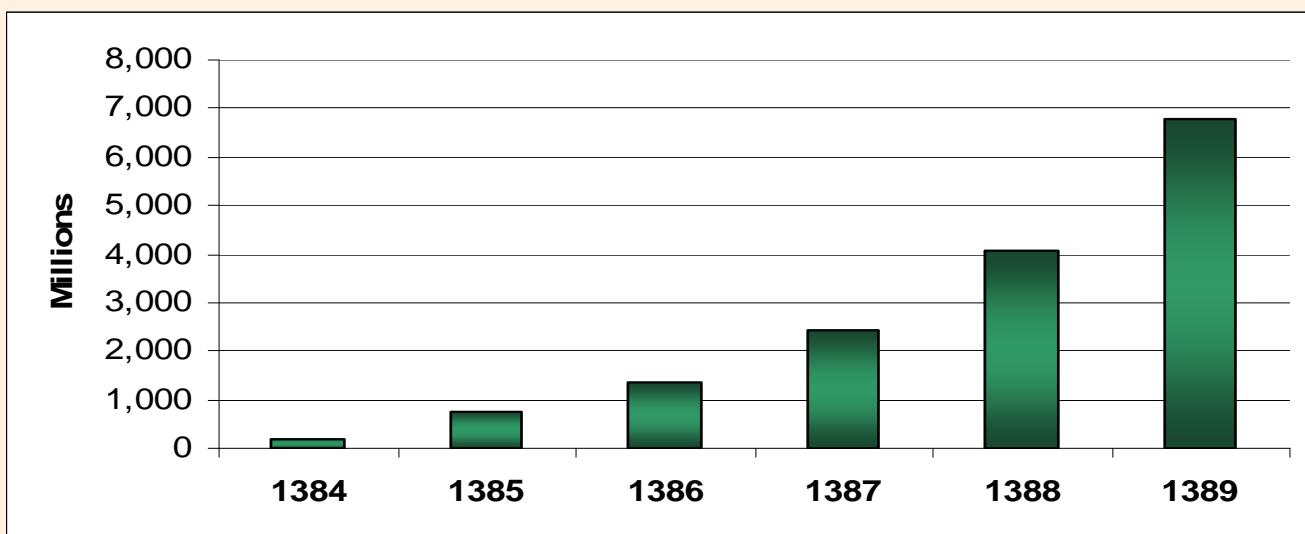
شاخص، توانمندی بانکهای تجاری را در راستای ایجاد (آفرینش) نقدینگی در اقتصاد نشان میدهد. اصولاً مقدار نقدینگی در یک اقتصاد باید متوازن و متناسب با رشد اسمی اقتصادی یک کشور باشد، در صورتیکه مقدار نقدینگی متناسب با رشد اسمی اقتصادی افزایش نیابد، منجر به بالا رفتن قیمتها و نرخ تورم پولی میگردد و بالعکس منجر به نزول قیمت و کاهش فعالیتهای اقتصادی خواهد شد. در سال ۱۳۸۹ د افغانستان بانک رشد پول احتیاطی را به عنوان شاخص اصلی دنبال میگرد با این حال رشد پول در جریان نیز تحت نظر قرار داشت.

در آغاز سال ۱۳۸۹، سقف رشد میزان پول احتیاطی ۲۳ فیصد تعیین گردیده بود. ولی از آنجاییکه در جریان نیمه اول سال مزبور، میزان پول احتیاطی افزایش چشمگیری داشت ازینرو سقف این شاخص

گراف ۲: گراف تراکمی نشر پول

قابل یاد آوریست که همزمان با انتشار پول جدید، د افغانستان بانک پروسه از بین بردن پول های مندرس و فرسوده را نیز در اولویت وظایف خود قرار داد. وجود پول های مندرس باعث پدید آمدن مشکلات زیادی برای هموطنان می گردد ازینرو د افغانستان بانک در طول سال ۱۳۸۹ کار تعویض پولهای مندرس و فرسوده را با جدیت دنبال کرد و پولهای ناقص و مندرس را از بین برد. جدول ذیل روند از بین بردن پول های فرسوده را طی چند سال گذشته به نمایش می گذارد.

حریق پول های مندرس طی سالهای مختلف

اقتصادی مورد بازنگری قرار گرفت که ۲۱.۹ فیصد تعیین گردید. متعاقباً این سقف با در نظر داشت روند مثبت تورم پولی در کشور، رشد نهایی میزان پول احتیاطی در سال مورد نظر ۱۹.۷ فیصد بود.

گراف ۳: پول حریق شده

میزان پول احتیاطی

میزان پول احتیاطی (پول ذخیره) یکی دیگر از شاخصهای مهم نقدینگی در اقتصاد بوده که از مجموع پول در جریان و سپرده های سیال افغانی سیستم بانکی با د افغانستان بانک بدست میآید. این

آمار مربوط به میزان فروش و نرخ بهره اوراق بهادار در بخش عملیات بانکی گزارش داده شده است.

ابزار های د افغانستان بانک در مهار نقدینگی

مهار پول در گردش

رشد اقتصادی

افغانستان طی ۹ سال گذشته رشد اقتصادی چشمگیری داشته است. رشد اقتصادی کشور بطور اوسط طی نه سال گذشته حدود ۱۲.۹۲ فیصد در سال ثبت گردیده است که عامل عمدۀ آن گسترش فعالیتهای اقتصادی و سرازیر شدن مساعدت‌های بین‌المللی محسوب می‌گردد. رشد واقعی اقتصادی افغانستان در سال ۱۳۸۹ حدود ۸.۲ فیصد برآورد شده است. عامل اصلی این افزایش در رشد اقتصادی افغانستان عمدتاً به رشد سکتور زراعت منسوب می‌شود. از لحاظ سهم سکتورهای مختلف اقتصادی، سهم سکتور زراعت در سال جاری حدود ۲۲.۹ فیصد، سهم سکتور صنعت ۲۳.۹ فیصد و سهم سکتور خدمات حدود ۵۰.۱ فیصد تخمین گردیده است.

قابل ذکر است که طی سالهای اخیر، سهم سکتور خدمات در اقتصاد کشور همواره افزایش یافته و رشد سکتور زراعتی با در نظر داشت شرایط آب و هوا در نوسان بوده است. بر اساس برآوردها سهم سکتور خدمات در سال ۱۳۸۸ حدود ۴۳.۸۵ فیصد و در سال ۱۳۸۹ این رقم به ۵۰.۱ فیصد افزایش یافته است.

با در نظر داشت افزایش نیروهای بین‌المللی در افغانستان، مصارف مستقیم خارجی در کشور طی سال ۱۳۸۹ افزایش یافت. فعالیتهای مربوط به انتخابات پارلمانی نیز مصارفی عمدۀ به همراه داشت که هر دو مورد بصورت عموم منجر به افزایش فعالیتهای اقتصادی و میزان ذخایر ارزی کشور گردید.

رشد واقعی اقتصاد کشور برای سال ۱۳۹۰ در حدود ۷.۴ فیصد پیش‌بینی گردیده است. با این حال، تحقیق این رشد به چگونگی عملکرد سکتور زراعت بستگی دارد. بر اساس آمار های سالهای گذشته این سکتور، عمدتاً هر گونه تغییرات در رشد حقیقی تولید

متداول ترین و مهمترین ابزار سیاست پولی در راستای ثبات قیم در یک کشور عملیات بازار باز است. اما در حال حاضر که کسر بودجه دولت و سایر نهادهای دولتی و غیر دولتی عمدتاً از طریق کمک‌های خارجی تامین می‌شود بازار اوراق سرمایه در کشور شکل نگرفته است. از این‌و مؤثر ترین ابزار سیاست پولی جهت کنترول پول در جریان، فروش اسعار خارجی است. بدین منظور د افغانستان بانک در طی سال ۱۳۸۹ مجموعاً حدود ۱,۴۸۲.۵۳ میلیون دالر امریکایی و حدود ۱۸۸.۴۵ میلیون یورو را به فروش رسانیده است. گزارش فروش میزان اسعار خارجی در بخش سوم (گزارش عملیات بازار) شرح داده شده است.

۲. مهار پول احتیاطی

د افغانستان بانک سه ابزار برای کنترول پول احتیاطی در اختیار دارد. ۱- فروش اسعار خارجی، ۲- فروش اوراق بهادار ۳- میزان ذخایر اجباری.

این سه ابزار با درجات متفاوتی بالای میزان پول احتیاطی تاثیر می‌گذارد. از این ابزار عمدتاً برای کنترول حجم پول در گردش استفاده می‌شود. اما زمانی که سیر رشد پول احتیاطی کنترول می‌شود لازم است مازاد نقدینگی سیستم بانکی نیز مهار شود برای این منظور از اوراق بهادار استفاده می‌شود. اوراق بهادار اسناد کوتاه مدت سرمایوی است که بانکهای خصوصی ذخایر اضافی خویش را نزد د افغانستان بانک بالوسیله آن سرمایه گذاری می‌کنند.

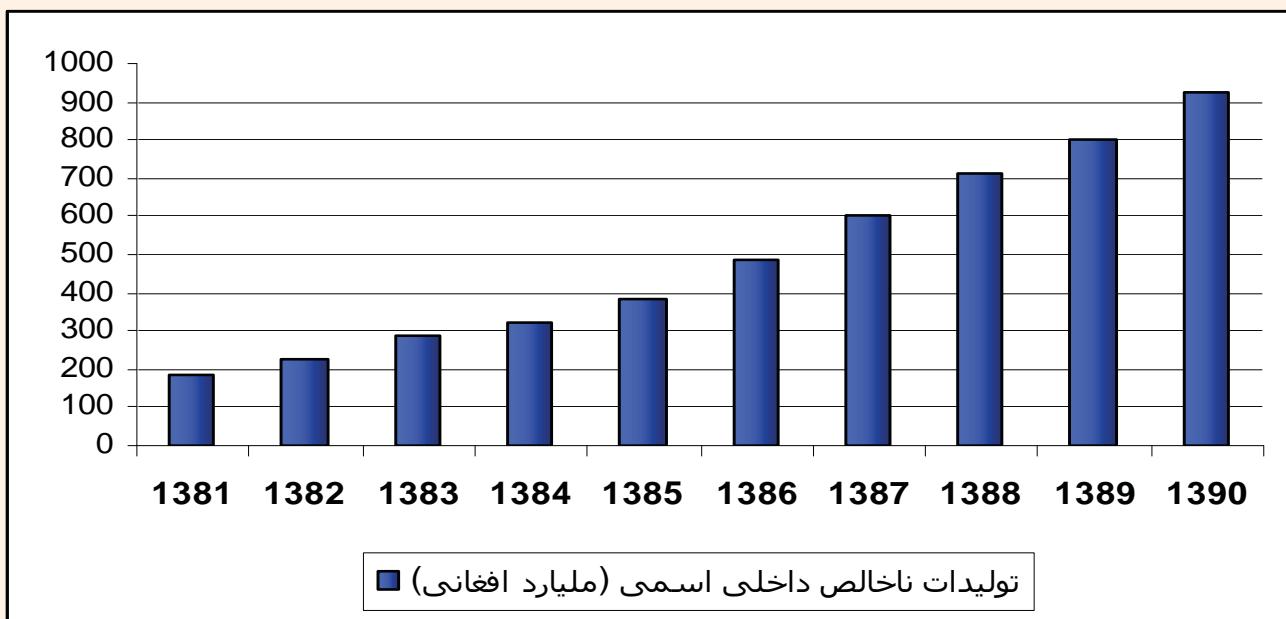
افزایش نقدینگی در سکتور بانکی منجر به افزایش فعالیتهای اقتصادی و به تبع آن بالا رفتن نرخ تورم پولی می‌گردد، بناءً دلیل عمدۀ معرفی این ابزار، کنترول نقدینگی سکتور بانکی می‌باشد.

ناخالص ملی در کشور بر اثر تغییرات سکتور زراعت رقم خورده است.

جدول ذیل شاخصهای مهم اقتصادی کشور را طی چند سال گذشته ارائه میدارد:

شاخص ها	۱۳۹۰ (پیش بینی)	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۳۸۹
رشد واقعی تولیدات ناخالص ملی	۷.۴	۸.۲	۲۰.۴	۳.۴	۱۴.۲	۸.۲	۱۶.۱	۹.۴	۱۵.۱	۲۸.۶	
رشد اسمی تولیدات ناخالص ملی (میلیارد افغانی)	۹۲۴	۸۰۱	۷۱۴	۶۰۰	۴۸۵	۳۸۵	۳۲۲	۲۸۶	۲۲۵	۱۸۳	
رشد اسمی تولیدات ناخالص ملی (میلیارد دالر آمریکایی)	۱۹.۹	۱۷.۰	۱۴.۵	۱۱.۸	۹.۷	۷.۷	۶.۴۸	۵.۹۵	۴.۶	۴.۰۸	
نرخ تورم پولی (آخر سال)	۵.۰	۱۵.۸	-۵.۱	۳.۲	۲۰.۷	۴.۸	۹.۵	۱۴.۹	۱۰.۱	۲۶.۶	
نرخ تورم پولی (اوسط سال)	۷.۸	۶.۹	-۱۲.۲	۲۶.۸	۱۳.۰	۵.۱	۱۲.۳	۱۳.۲	۲۴.۱	۵.۱	

جدول-۱: شاخص های مهم سکتور حقيقة اقتصاد طی نه سال گذشته

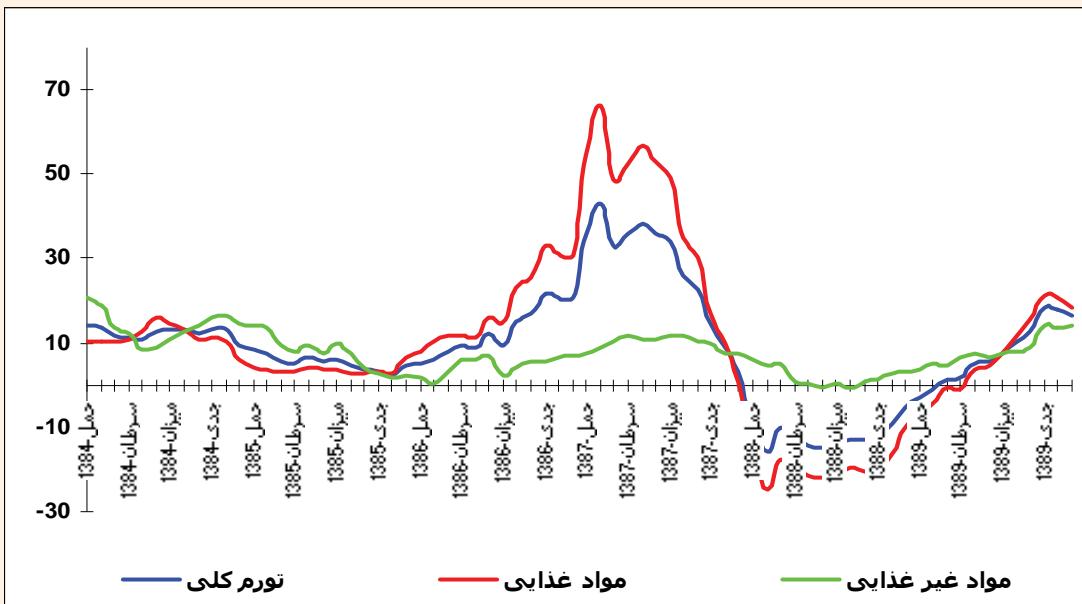
گراف ۴: رشد تولیدات ناخالص داخلی اسمی طی نه سال گذشته

تورم پولی

سوختی در حدود ۷ درصد می باشد، از این‌رو افزایش در قیمت های این دو بخش می تواند سبب افزایش نرخ تورم در کشور و در نتیجه هموطنان و بویژه قشر نادار ما را بیشتر متضرر سازد.

باید علاوه کرد که چون اکثراً زندگی مردم افغانستان وابسته به زراعت و محصولات زراعی می باشد، بناء هرگونه صدمه و ناهنجاری در سکتور زراعت کشور، باعث مختل شدن اوضاع اقتصادی جامعه میگردد. ازین‌رو یکی از عوامل دیگریکه بالای بلند رفتن سطح قیمت‌ها، طی سال مورد نظر تأثیر گذاشت کاهش محصولات زراعی بود زیرا افغانستان در سال ۱۳۸۸ مشکلات خشکسالی حادی را تجربه نموده است.

گراف زیر نرخ تورم پولی را از آغاز سال ۱۳۸۴ الی اخیر سال ۱۳۸۹ به توزیع و تورم کلی به غیر از مواد غذایی ارائه میدارد:

گراف - ۵: سیر تورم طی سال‌های ۱۳۸۴ الی ۱۳۸۹

چنانچه در گراف فوق به مشاهده میرسد، نرخ تورم مواد غذایی

در طول سال ۱۳۸۹ تورم پولی در کشور تقریباً سیر صعودی را طی نموده است زیرا افغانستان یک کشور وارداتی بوده بناً ناگزیر از میزان تورم در سطح بین‌المللی متأثرمی شود. چنانچه با موجودیت مشکلات ترانزیتی با کشور پاکستان و سرازیر شدن سیلاب‌ها در آنکشور، آتش سوزی‌ها در جنگل‌ات روسیه و بروز مشکلات ترانزیتی با جمهوری اسلامی ایران، قیمت کالا‌های وارداتی بخصوص مواد غذایی افزایش قابل ملاحظه‌ای یافت که در نتیجه منحنی تورم پولی سیر صعودی اش را آغاز کرد و این صعود تا ماه شور سال ۱۳۸۹ ادامه پیدا کرد. هرچند نرخ تورم در نیمه اول سال مورد نظر همواره پائین تر از ۶ فیصد بود اما پس از ماه سپتمبر نرخ تورم سیر صعودی خود را پیمود و در ماه جدی ۱۳۸۹ نرخ تورم کلی به ۱۸.۲ فیصد افزایش یافت. اما خوشبختانه در اواخر سال در نتیجه سیاست‌های بانک مرکزی در جهت مهار تورم، سیر تورم پولی دوباره رو به نزول نهاد.

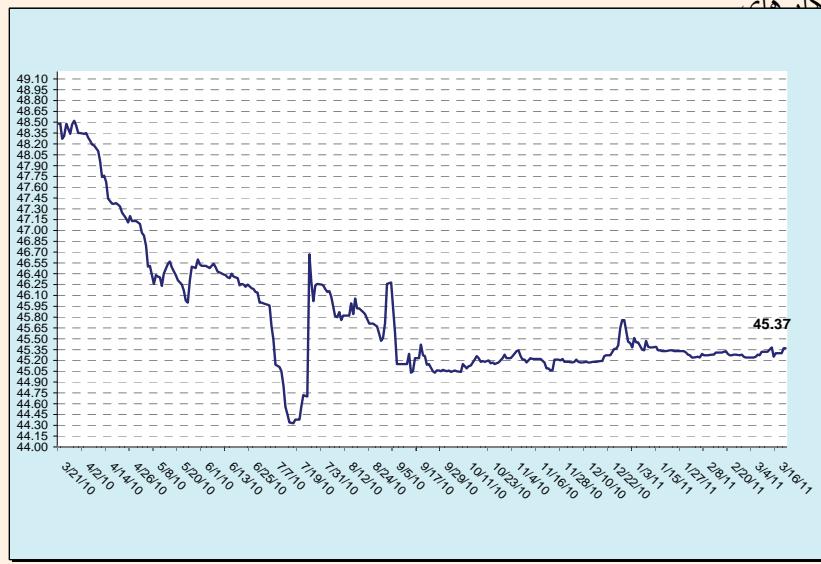
چنانچه شاخص تورم پس از صعود ۱۸.۲ فیصد در ماه جدی ۱۳۸۹ به ۱۶.۶ فیصد در ماه حوت ۱۳۸۹ قرار گرفت. قابل تذکر است که افغانستان بانک با تعقیب سیاست پولی سالم و سازگار با شرایط اقتصادی کشور عوامل داخلی تورم را مهار کرده است و علاوه بر آن با افزایش ارزش افغانی

در برابر اسعار خارجی توانست فیصدی بیشتر تورم وارداتی و تورم ناشی از نرخ مبادله را نیز جبران نماید. قابل یاد آوریست که سهم مواد غذایی در سبد اقلام مصرفی ۶۱.۳ درصد و سهم مواد

بدون شک متوجه تأثیرات ناگوار نوسانات نرخ مبادله بر شاخصهای اقتصادی بوده و تلاش می ورزد تا ارزش افغانی را در سطح قابل قبول ثابت نگهداشته و از نوسانات حاد آن جلوگیری بعمل آورد. نرخ مبادله افغانی در برابر یک دالر امریکایی طی سالهای گذشته همواره در حدود ۵۰ افغانی بوده اما خوشبختانه بدلیل افزایش اعتماد مردم به پول افغانی غرض پرداخت، ذخیره ارزی، گسترش ساقه چلنده افغانی در مناطق مختلف کشور و همچنان سرازیری مقدار زیاد اسعار خارجی بخصوص دالر امریکایی از طریق نیروی های ائتلاف بین المللی و سایر مساعدت کنندگان، ارزش افغانی در مقابل دالر امریکایی حدود ۷ درصد افزایش یافت. نرخ مبادله افغانی که در اول ماه حمل ۱۳۸۹ حدود ۴۸.۴۸ افغانی در برابر یک دالر امریکایی بود، در اخیر ماه حوت سال مزبور به ۴۵.۳۷ افغانی رسید و این بدان معنا است که طی این مدت ارزش افغانی در برابر دالر امریکایی حدود ۶ فیصد افزایش یافته است. گراف ذیل سیر نرخ مبادله افغانی را طی سال ۱۳۸۹ به نمایش میگذارد:

گراف ۶: سیر نرخ مبادله افغانی در مقابل دالر طی سال ۱۳۸۹

باید خاطر نشان ساخت که د افغانستان بانک با فروش حدود ۱.۵ میلیارد دالر امریکایی و حدود ۱۸۸ میلیون یورو طی سال ۱۳۸۹ از

دارای نوسانات بیشتر نسبت به مواد غیر غذایی (منحنی سبز) که تقریباً همواره بالاتر از خط صفر قرار داشته و از نوسانات کمتر برخوردار است، می باشد. تورم پولی غیر غذایی بیانگر تورم ناشی از فعالیتهای اقتصادی میباشد و تحلیل آن برای سیاست گذاران اقتصادی دارای اهمیت بسزایی است. اگر چه نرخ تورم کلی نیز از اهمیت خاصی برخوردار است، ولی طراحان سیاستهای پولی، نرخ تورم اصلی و یا هسته را مدنظر قرار میدهند. این بدان جهت است که نرخ تورم کلی شامل تمامی اقلام سبد مصرفی میباشد، لذا دارای نوسانات بیشتر است. حالانکه طراحان سیاستهای پولی متوجه نرخ تورم ناشی از فعالیتهای اقتصادی در کشور میباشند و بدین منظور با استفاده از روش‌های مختلف میکوشند تا نرخ تورم اصلی را محاسبه نمایند.

د افغانستان بانک در ضمن سنجش تورم کلی با استفاده از میتوود های مختلف نرخ تورم اصلی یا هسته را نیز محاسبه و مورد تحلیل قرار میدهد. هدف اصلی این روش حذف اقلام دارای نوسانات حاد از نرخ تورم پولی میباشد. لازم به تذکر است که هدف د افغانستان بانک در میان مدت، حفظ نرخ تورم پولی بین ۳ الی ۵ فیصد است که با شرایط اقتصادی افغانستان سازگار میباشد. از آنجاییکه سازمان های بین المللی که در زمینه مسایل اقتصادی و پولی کار می کنند، باور دارند که افزایش نرخ مواد غذایی بویژه در کشور هایی با اقتصاد وارداتی مقطعی نبوده، بایست راهکارهای مناسبی را غرض جلوگیری از تأثیرات ناگوار آن بر س

صرفی طرح کرد. بنابراین لازم است تا دولت به اینجاستراتیژیک بحیث یک هدف کوتاه مدت و اقدامات راستای رشد ظرفیت تولیدی سکتور زراعی افغانستان، کاهش وابستگی کشور به خارج و رفع نیازمندی های دیگری که در این مدت دست یافته باشند، باید این هدف را در این مدت دست یافته باشند.

نرخ مبادله افغانی

د افغانستان بانک عملاً نرخ مبادله افغانی را هدف قرار ن

۱۳۸۹ ادامه پیدا کرد. با وصف آنکه این روند پس از ماه جدی ۱۳۸۹ دوباره کاهش یافت، ولی سال ۱۳۸۹ یکی از پر چالش ترین سالها در اجرای سیاست پولی برای داغستان بانک محسوب میگردد.

نوسان فاحش ارزش مبادله ای افغانی جلوگیری نموده است. کاهش نوسانات نرخ مبادله افغانی در برابر ارزهای خارجی و کنترول تورم در چند سال اخیر یکی از موفقیت های چشمگیر داغستان بانک در سطح منطقه بشمار میرود، از اینرو هموطنان ما روز تا روز بالای پول افغانی اعتماد بیشتری پیدا کرده و آنرا در داد و ستد شان به کار می گیرند.

چالشهای عمدۀ فرا راه د افغانستان بانک در اجرای سیاست پولی

اجرای هر گونه سیاست اقتصادی بخصوص سیاست پولی در هر کشور با چالشهای زیادی روبرو است. افغانستان نیز از این امر مستثنی نبوده و همواره با مشکلات و چالشهای گوناگون مواجه بوده است. چنانچه اجرای سیاست پولی در یک کشور زمانی میتواند مؤثر تر عملی گردد که از تحولات در سایر شاخصهای اقتصادی بخصوص سیاست مالی (مصارف بودجوی و عواید دولتی) پیش بینی دقیق موجود باشد. هر چند طی سالهای گذشته هماهنگی لازم میان مراجع تطبیق کننده سیاستهای پولی و مالی (د افغانستان بانک و وزارت مالیه) وجود داشته است، ولی بنابر عوامل مختلف پیش بینی دقیق مصارف حکومت افغانستان بطور ماهوار با دشواریهای زیادی همراه بوده است. در ضمن سرازیری مقدار زیاد اسعار خارجی از طریق مصارف نیروهای ائتلاف بین المللی و افزایش حجم اسعار خارجی در اقتصاد کشور همه از جمله مشکلاتی بود که اجرای سیاست پولی را به مشکلات مختلف روبرو ساخت. با این حال، نرخ تورم کلی در جریان سال ۱۳۸۹ همواره مثبت و رو به افزایش بود. هر چند در اوایل سال مزبور نرخ تورم پولی زیر صفر قرار داشت ولی در نتیجه سیلاب ها در پاکستان و در بعضی مناطق کشور و همچنان آتش سوزی ها در روسیه و مشکلات ترانزیتی با پاکستان و ایران باعث گردید تا سطح قیمت ها در کشور افزایش یافته که این روند تا ماه جدی

نظام بانکی افغانستان

وضعیت و عملکرد نظام بانکی
رشد شاخص های نظام بانکی
مجموع دارایی ها
مجموع قروض
مجموع سرمایه
سیالیت (نقدینگی)
وضعیت باز اسعار خارجی

نظام بانکی افغانستان

وضعیت و عملکرد نظام بانکی

سیالیت و وضعیت باز اسعار خارجی تمام موسسات مالی (به استثناء چهار بانکی که تنخیل از حدود باز اسعار عمومی و انفرادی نموده اند) در مطابقت با حدود تعیین شده د افغانستان بانک میباشدند. مجموع دارایی ها و سپرده های سیستم بانکی در سیر صعودی اما مجموع قروض سیستم بانکی در ماه حوت، دارای سیر نزولی بود.

نظام بانکی مشکل از ۱۷ بانک مجوز بوده که ازین جمله دو بانک دولتی، ده بانک خصوصی و متباقی پنج شعبه بانک های خارجی اند. قرار آتی تعداد نمایندگی ها و سایر تسهیلات بانکی موجود در کشور را برابر می شماریم:

تسهیلات بانکی بمعیان آمده در کشور	تعداد
نمایندگی با خدمات کامل	۱۷۷
نمایندگی با خدمات محدود	۱۸۴
ماشین های خود کار صرافی (نوع ۲۲)	۸۸
سایر تسهیلات (نوع ۲۵، ۲۴، ۲۱)	۱۰۱
محلاط فروش (نوع ۲۳)	۱۹۴
مجموعه	۷۴۴

نوع تسهیلات ۲۱: واحدی که صلاحیت اجرای قرضه را داشته، اما صلاحیت پرداخت قرضه را ندارد

نوع تسهیلات ۲۴: واحد سهولت های پرداختی مانند پرداخت (تادیاتی) معاشات کارمندان دولتی، غیر دولتی و سایر پرداخت ها برای مشتریان

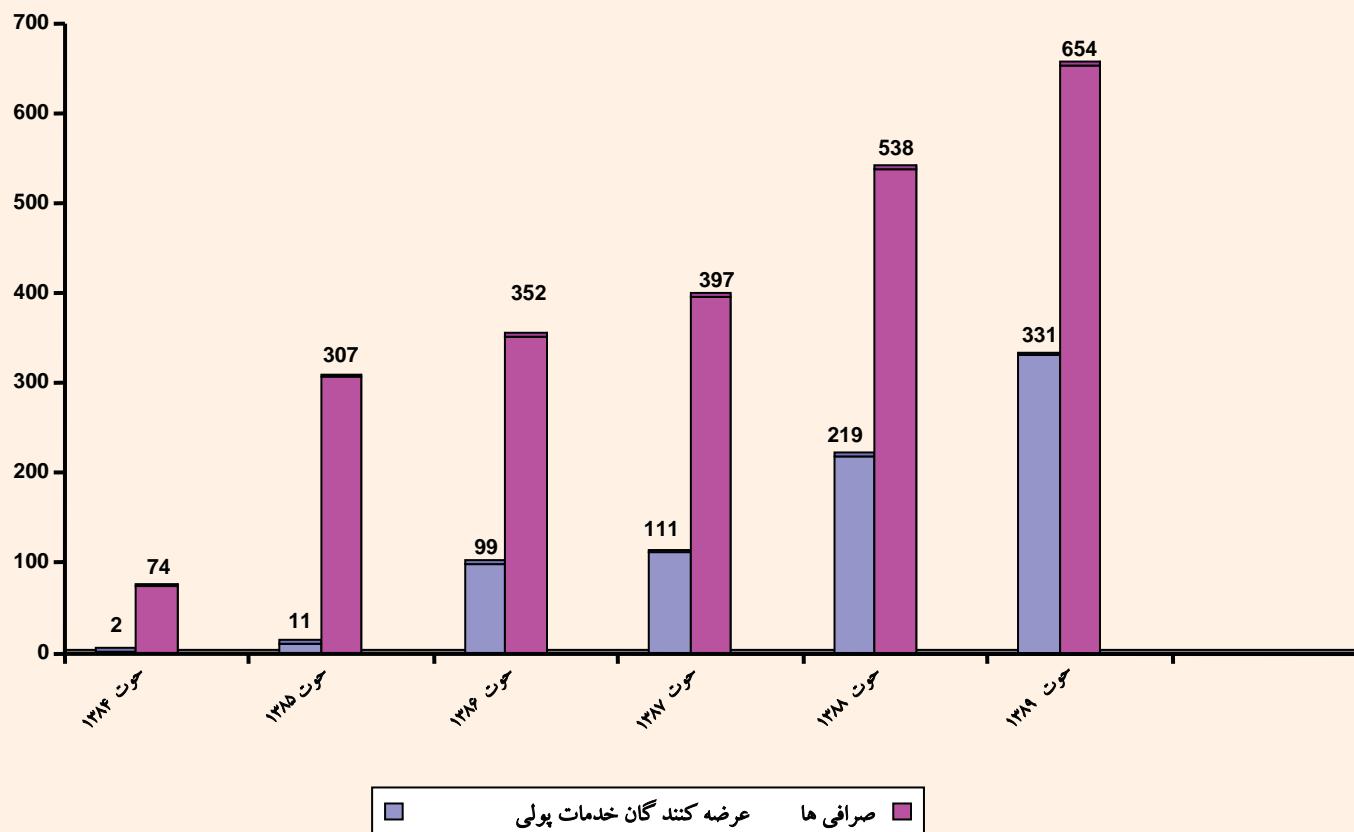
نوع تسهیلات ۲۵: واحد خدماتی دریافتی تنها عرضه خدمات دریافت پول را از عame داشته که به حساب های انفرادی و شرکتی (عموماً برای سفارت خانه ها، هتل ها وغیره را در بر میگیرد) که بعد از دریافت پول رسید صادر مینمایند. همچون سهولت ها را میتوان در محلات نظامی، سفارت خانه ها، هتل ها وغیره ارایه نمود.

نوع تسهیلات ۲۳: شبکه های خدماتی در فروشگاه ها

کارت های بدھی و اعتبار	تعداد
کارت بدھی	۴۴,۳۸۸
کارت اعتبار	۱,۱۸۹
مجموعه	۴۵,۵۷۷

تسهیلات فوق الذکر در ۳۴ ولایت بشمول شهر کابل، کارت های بدهی و اعتبار در ۸ ولایت کشور و شهر کابل قابل دسترس میباشد. ضمناً، تا الحال بتعهد ۳۳۱ جواز برای عرضه کنند گان خدمات پولی و ۶۵۴ جواز برای صرافان اعطاؤ گردیده است. تعداد عرضه کنند گان خدمات پولی مجاز در کابل به ۲۲۶ و در سایر ولایات به ۱۰۵ می رسد. برعلاوه به تعداد ۱۹۱ نمایندگی عرضه کنند خدمات پولی در مرکز و سایر ولایات مصروف فعالیت اند. تعداد صرافی ها در کابل به ۲۴۸ و در ولایات کشور به ۴۰۶ میرسد که ذیلاً افزایش آنها را طی چند سال ارائه می داریم.

تعداد عرضه کنند گان خدمات پولی و صرافی ها

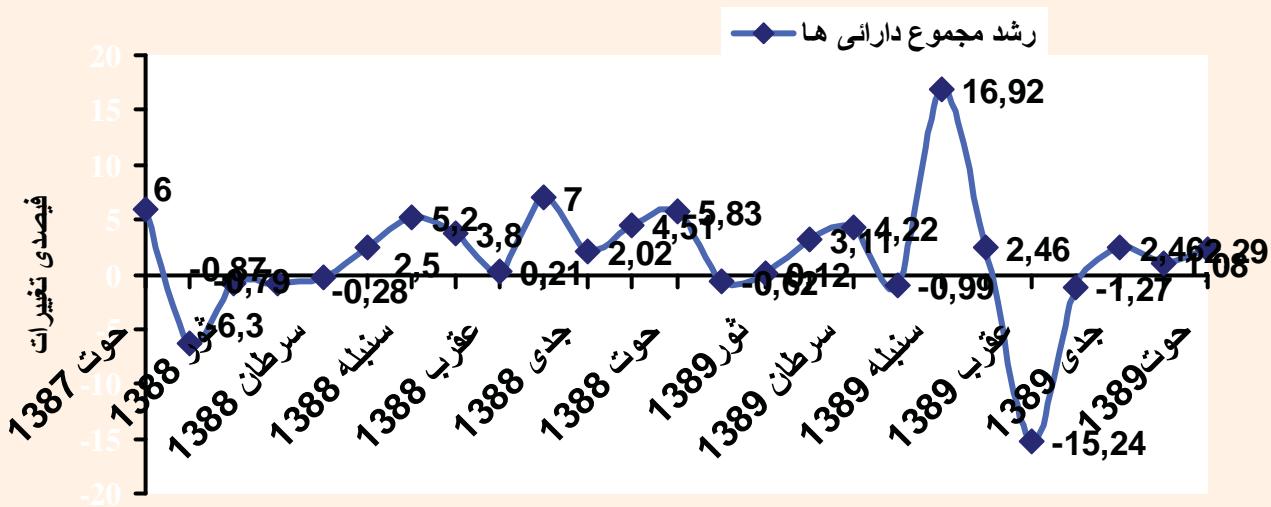
در ماه سپتمبر سیستم بانکی دارای یک رشد فوق العاده بوده که علت اصلی آن افزایش قابل ملاحظه در سایر دارایی های سیستم بانکی میباشد، حالانکه در ماه قبلی در ساحه منفی گراف قرار داشت، که علت اصلی آن کاهش در طلبات بالای موسسات مالی، سایر کنگروی های دارایی های سیستم بانکی و طلبات بالای دافغانسان بانک میباشد. مجموعه دارایی های سکتوری بانکی در

رشد شاخص های نظام بانکی

مجموع دارایی ها

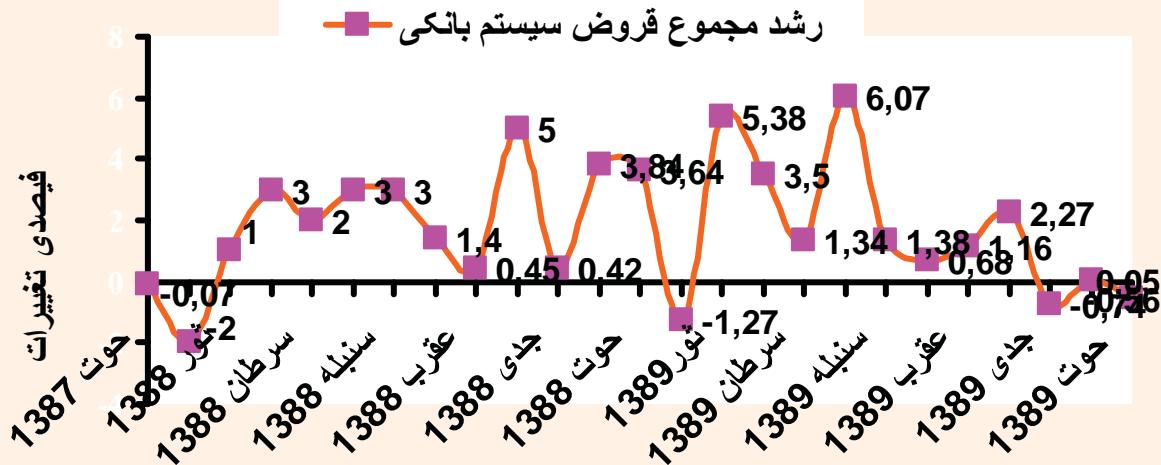
در ماه حمل ۱۳۸۹ رشد دارایی ها سیر منفی داشته، که علت اصلی این نزول، کاهش بزرگ در قروض مجموعی نظام بانکی بوده است که علت اصلی آن کاهش، مسدود شدن چند قرضه بزرگ در یکی از بانک ها با خاطر خطرات احتمالی آن بوده است.

جریان ماه عقرب، کاهش قابل ملاحظه بی را نشان میدهد که علت عدمه این کاهش ناشی از بلند رفتن ذخیره جبران قروض در یکی از موسسات مالی سکتور بانکی میباشد که دارایی های این موسسه تحت بررسی قرار دارد. در ماه اول ۲۰۱۱ دارایی های سیستم بانکی به اندازه ۲.۴۶ درصد افزایش یافته و در ساده مثبت گراف قرار گرفت. این از دیداد بالاثر افزایش در سایر دارایی ها، پول نقد در خزانه و حسابات جاری با د افغانستان بانک میباشد، دارایی های سیستم بانکی در ماه دوم ۲۰۱۱ رشد نموده ولی دارای روند بطي میباشد. دارایی های سیستم بانکی در ماه سوم ۲۰۱۱، ۲۰۱۱ درصد رشد را نشان میدهد که جهت وضاحت بیشتر، رشد دارایی ها را به گونه زیر ارائه می کنیم:

مجموع قروض

مجموع قروض نظام بانکی تقریباً سیر تصاعدی را در تمام سال ۱۳۸۸ نشان می دهد. مجموع قروض ناخالص از رشد منفی ۲ درصدی ماه حمل به رشد مثبت ۳.۶۴ درصدی در اخیر حوت ۱۳۸۸ افزایش داشته است. با وجود اینکه رشد قروض در ماه حمل یک سیر نزولي را نشان میداد، در ماه ثور بر عکس از یک رشد فوق العاده برخوردار بوده که عامل اصلی این رشد ۵.۳۵ فيصدی، رشد مجموع قروض در سکتور بانکی میباشد. در ماه اسد رشد قروض سیستم بانکی حد اعظمی را اختیار نموده است و در این رشد یک بانک بیشترین سهم را دارا میباشد. در ماه جدی ۱۳۸۹ قروض سیستم بانکی ۰.۷۴ درصد کاهش یافت که عمدۀ تا این کاهش بالاثر کاهش در مجموعه قروض دو بانک در سیستم بانکی میباشد. در ماه حوت مجموعه قروض سیستم بانکی ۰.۵۶ درصد کاهش را نشان میدهد که می توانیم از گراف زیر روند رشد قروض را در جریان سال ۱۳۸۸ الی حوت ۱۳۸۹ به وضاحت بینیم.

رشد سپرده ها

کاهش بالاتر کاهش در سپرده های یک بانک در سیستم بانکی میباشد. سپرده های نظام بانکی در ماه جدی ۰.۱۸ درصد کاهش را نشان میدهد که یک تعداد از بانک ها در این کاهش سهیم میباشند، ولی سپرده های تعداد دیگری از خود افزایش را نشان داده اند. در ماه حوت رشد سپرده های نظام بانکی ۱.۹۲ درصد میباشد. اینک جهت وضاحت بیشتر، رشد سپرده ها را در جریان دو سال به گونه زیر ارائه می کنیم.

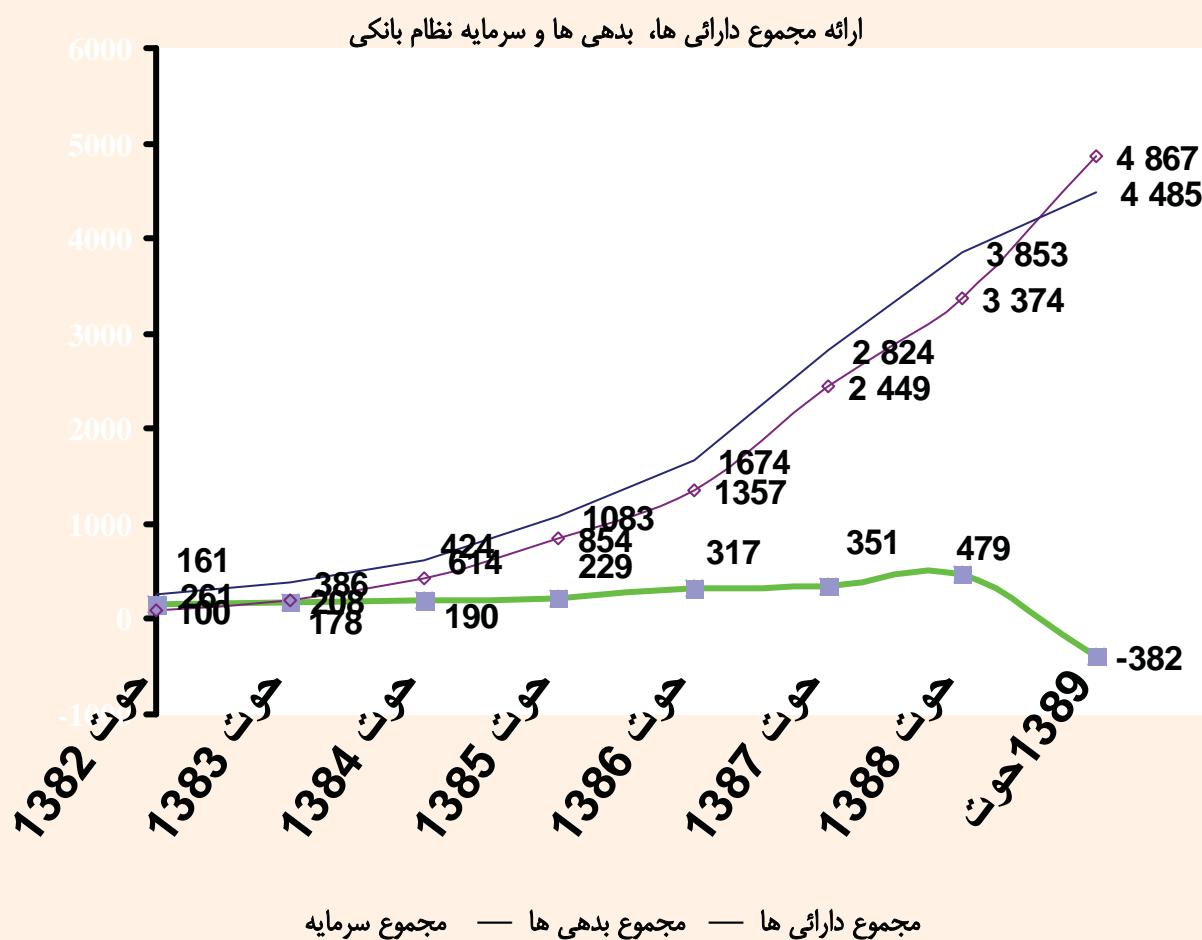
سپرده های سیستم بانکی در ماه ثور ۱۳۸۹ افزایش یافته و در ساحه مثبت گراف قرار گرفت، حالانکه در ماه حمل سیر نزولی را دارا بود و علت اصلی آن کاهش ۰.۴۱ درصد سررسید موعد حساب های بین البانکی میباشد. در ماه میزان ۱۳۸۹ سپرده های سیستم بانکی در ساحه مثبت گراف قرار گرفت حالانکه در ماه سپتمبر در ساحه منفی گراف قرار داشت که این

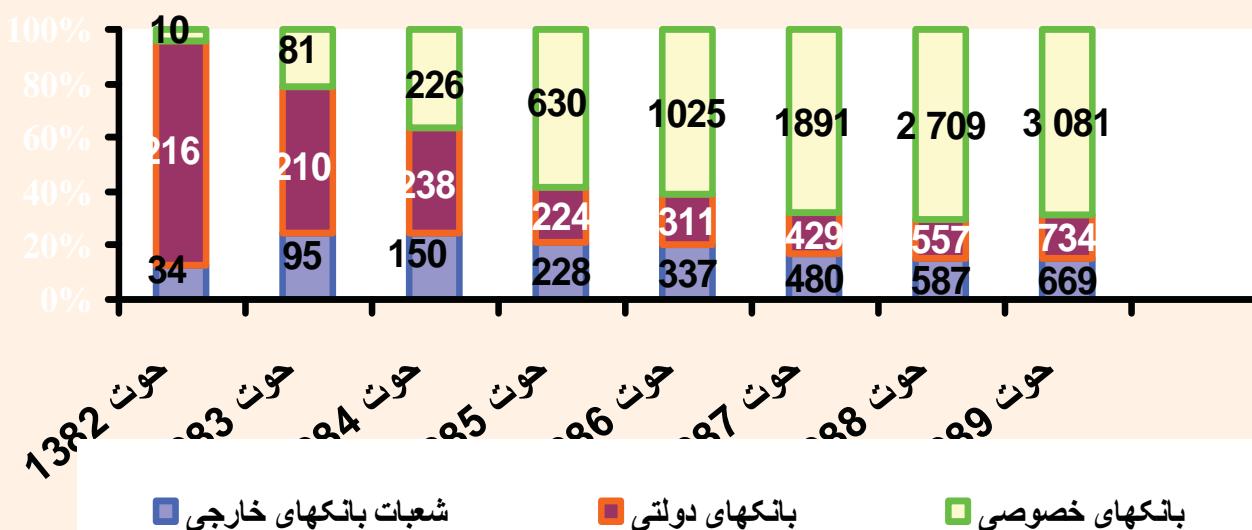
شاخص های نظام بانکی

مجموع دارائیها

مجموع دارائی های سیستم بانکی در سال ۱۳۸۹ بالغ بر ۲۰۳,۸۴ میلیارد افغانی (۴.۴۹ میلیارد دالر) گردیده که افزایش ۱۲.۵۹ درصدی را نظر به ۱۸۱.۰۴ میلیارد افغانی (۳,۸۵ میلیارد دالر) در ماه حوت ۱۳۸۸ (ماрچ ۲۰۱۰) نشان میدهد. که ازین جمله دارائی های بانک های دولتی، بلند ترین رشد را به اندازه ۲۷.۴۱ درصد داشته است. مجموع دارائی های گروپ بانکهای خصوصی نظر به ماه حوت ۱۳۸۸ حدود ۱۰.۳۶ درصد رشد نموده است و مجموع دارائی های شعبات بانکهای خارجی رشد ۱۰.۰۳ درصدی را نظر به ماه حوت ۱۳۸۸ نشان میدهد. به مقایسه ماه دلو ۱۳۸۸ دارائی های سیستم بانکی ۲.۲۹ درصد رشد نموده است. در این رشد عمدتاً (سایر دارائیهای خالص)، (پول نقد در خزانه و حسابات جاری با د افغانستان بانک) سهیم میباشند. ولی (طلبات بالای موسسات مالی) ۱۰.۳۶ درصد کاهش یافته است که در این کاهش یک تعداد بانک ها سهیم میباشند. اینک روند مجموعی آنها طی سال های ۱۳۸۲ الی حوت ۱۳۸۹ در گراف ذیل ارائه می گردد.

سهم گروپ های بانکی در مجموع دارائی های سیستم بانکی طی چند سال (به میلیون دالر)

دارائی های سیستم بانکی به ترتیب نزولی از قرار ماه حوت ۱۳۸۹ (مارج ۲۰۱۱)			
شماره	بانکها	دارائی ها (میلیون افغانی)	اندازه بانکها نظر به فیصدی مجموعه دارائی های سیستم بانکی
۱	کابل بانک	۵۳،۱۵۰	۲۶.۰۸%
۲	عزیزی بانک	۲۸،۲۷۰	۱۳.۸۷%
۳	بانک بین المللی افغانستان	۲۳،۲۰۴	۱۱.۳۸%
۴	بانک ملی افغان	۱۷،۸۶۲	۸.۷۶%
۵	پشتی تجاری بانک	۱۵،۵۱۲	۷.۶۱%
۶	بانک الفلاح	۱۲،۱۷۶	۵.۹۷%
۷	افغان یونایتد بانک	۱۰،۲۳۱	۵.۰۲%
۸	استندرد چارترد بانک	۹،۳۴۱	۴.۵۸%
۹	فرست مایکروفاینس بانک	۷،۶۱۰	۳.۴۸%
۱۰	میوند بانک	۷،۰۴۱	۳.۴۸%
۱۱	حبيب بانک لمیتد	۴،۵۴۵	۲.۲۳%
۱۲	باخته بانک	۴،۳۸۶	۲.۰۳%
۱۳	غضنفر بانک	۴،۱۴۷	۲.۰۳%
۱۴	نشنل بانک آف پاکستان	۳،۱۵۸	۱.۵۵%
۱۵	آرین بانک	۱،۹۳۰	۰.۹۵%
۱۶	پنجاب نشنل بانک	۱،۲۰۴	۰.۵۹%
۱۷	برک بانک	۵۷۷	۰.۲۸%
مجموعه			%۱۰۰
۲۰۳،۸۳۶			

۱۳۸۹ مجموعه قروض صعب الحصول بالغ بر ۴۲.۱۴ میلیارد افغانی می گردید که ۳.۳۱ میلیارد افغانی کاهش را در ربع فعلی نشان میدهد.

قروض معکوساً صنف بندی شده (قروض در کتگوری های تحت المعيار و مشکوک) بالغ بر ۳۰.۷ میلیارد افغانی (۶۷.۵۹ میلیون دالر) می گردد که درصد مجموع قروض ناخالص را در بر گرفته و یک افزایش ۲,۸۹ درصدی مجموع قروض را نظر به ۶۲۷ میلیون افغانی ماه حوت سال ۱۳۸۸ نشان می دهد.

همچنان قروض صنف بندی شده در کتگوری تحت نظر که بلند ترین فیصدی را در بین قروض صنف بندی شده تشکیل داده و برابر به ۲.۷۱ درصد مجموع قروض ناخالص بوده و کاهش به اندازه ۳.۱۲ درصد را از ۸۳,۵ درصد مجموع قروض ناخالص در ماه حوت ۱۳۸۸ نشان می دهد. با آنهم، کتگوری تحت نظر باید از نزدیک مورد بررسی و نظارت قرار گیرد. چون قروضی که درین کتگوری صنف بندی شده احتمال افزایش را در قروض معکوساً صنف بندی شده (تحت المعيار، مشکوک)، در آینده به همراه خواهد داشت.

قروض صنف بندی شده در کتگوری خساره بالغ بر ۳۶,۸۸ میلیارد افغانی (۸۱۱ میلیون دالر) میگردد که یک افزایش ۳۶,۸۶ میلیارد افغانی را نظر به دوره مشابه قبلی نشان میدهد، که در این افزایش یک بانک سهم بارز را دارا میباشد.

بر اساس آمار ماه حوت سال ۱۳۸۹، قروض کوچک و قروض به موسسات متوسط، بالغ بر ۸.۵۹ میلیارد افغانی میشود که از آن جمله ۶.۷۳ میلیارد افغانی قروض متوسط (برابر به ۸.۳۸ درصد مجموع قروض) و ۱ میلیارد افغانی قروض کوچک (برابر به ۲.۳۲ درصد مجموع قروض) که توسط نه بانک اعطاء گردیده است. به مقایسه ربع قبلی یک کاهش ۱۳.۴۹ میلیارد افغانی در بخش قروض متوسط رونما گردیده است، در این کاهش یک بانک سهم بزرگی را دارا میباشد، که در ربع قبلی سبب افزایش گردیده بود. اینک جزئیات قروض ناخالص و نسبت قروض صعب

مجموع قروض

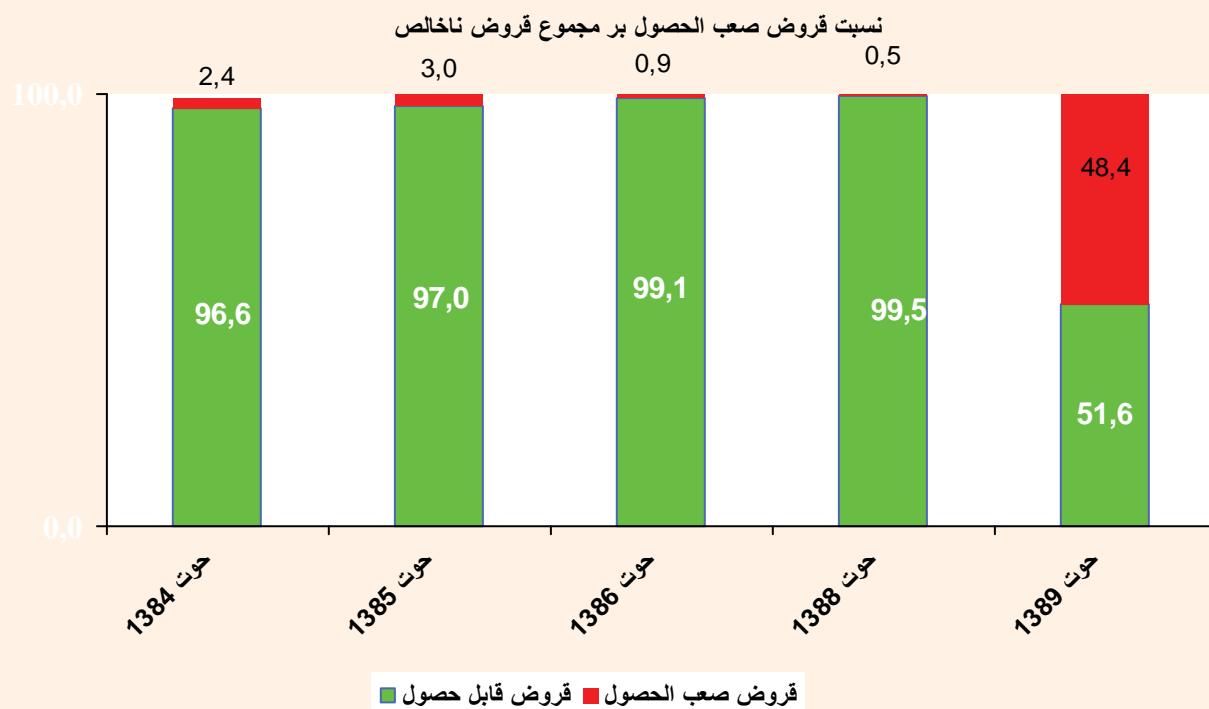
از جمله مجموع دارائی های نظام بانکی، قروض ناخالص بانکها بالغ بر ۸۰.۲۴ میلیارد افغانی (۱.۷۷ میلیارد دالر) می گردد که ۲۰.۶۸ درصد افزایش را به مقایسه ۶۶.۴۹ میلیارد افغانی (۱.۴۵ میلیارد دالر) ماه حوت ۱۳۸۸ (که تشکیل دهنده ۳۶.۷۳ درصد مجموع دارائی ها بود) نشان داده و تشکیل دهنده ۳۹.۳۷ درصد مجموع دارائی ها است. در مجموع قروض سیستم بانکی، قروض افغانی بالغ بر ۲۱.۷۶ میلیارد افغانی (۴۷۹ میلیون دالر) می گردد و ۲۷.۱۲ درصد مجموع قروض و یا ۱۰,۶۸ درصد مجموع دارائی های نظام بانکی را نشان می دهد. ضمناً این قلم ۱۱.۲۱ درصد افزایش را نظر به ماه حوت ۱۳۸۸ نشان میدهد. قروض دالری نظام بانکی بالغ بر ۵۸.۲۴ میلیارد افغانی (۱.۲۹ میلیارد دالر) می شود که ۷۲.۸۶ درصد مجموع قروض و ۲۸.۶۸ درصد مجموع دارائیها که ۲.۵۶ درصد افزایش را نظر به ماه حوت ۱۳۸۸ نشان می دهد. در جهت قرضه دهی در کشور، بانکهای خصوصی با سهم ۸۷.۳۵ درصد مجموعه قروض پیشتاز بوده، بانکهای دولتی با ۸.۵۴ درصد در مقام بعدی و در اخیر شبکت بانکهای خارجی با ۴.۱۱ درصد در رده پایینی قرار دارد. در عین حال قروض سیستم بانکی به مقایسه ماه قبلی ۰.۵۶ درصد کاهش یافته است که مربوط به یک تعداد از بانکها میشود.

جهت وضاحت بیشتر کیفیت مجموع قروض به جزئیات صنف بندی های آنها ذیلاً می پردازیم:

مطابق به ارقام حاصل شده در ماه حوت سال ۱۳۸۹، قروض صعب الحصول (قروض بیشتر از ۹۱ روز موعد گذشته و غیر قابل سنجش) بالغ بر ۳۸.۸۳ میلیارد افغانی (۸۵۴.۴۱ میلیون دالر) میگردد که ۴۸.۴۰ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل می دهد و یک افزایش ۳۸.۵۰ میلیارد افغانی را نظر به ۳۳۵ میلیون افغانی ماه حوت ۱۳۸۸ نشان می دهد. در ماه قوس

جزئیات قروض ناخالص در اخیر ماه حوت ۱۳۸۹ (میلیون افغانی)

بانکهای دولتی	۶۸۵۶
بانکهای خصوصی	۷۰،۰۹۱
شعبات بانکهای خارجی	۳۴۲۹۵
مجموعه	۸۰،۲۴۲

الحصول بر قروض ناخالص را به گونه آتی ارائه می نمائیم:

بر اساس آمار ماه حوت سال ۱۳۸۹، توزیع مجموعه قروض در ولایات و سکتورهای مختلف ذیلاً اجرا گردیده است: در توزیع جغرافیائی، سکتوری و موسسات مالی قروض سیستم بانکی تنوع صورت نگرفته است، ولی موقع میروود که با گذشت زمان توزیع قروض متوجه گردد

توزیع قروض در ولایات از قرارحوت ۱۳۸۹(مارج ۲۰۱۱)

شماره	ولایات	مبلغ قرضه (به میلیون افغانی)	از قرار فیصدی مجموعه قروض
۱	کابل	۷۰،۱۵۲	۸۷.۶۳%
۲	بلخ	۴،۶۲۵	۵.۷۸%
۳	هرات	۲،۳۱۱	۲.۸۹%
۴	ننگرهار	۹۸۸	۱.۲۳%
۵	کندھار	۷۱۴	۰.۸۹%
۶	بغلان	۲۴۹	۰.۳۱%
۷	بدخشنان	۲۱۶	۰.۲۷%
۸	بامیان	۱۹۹	۰.۲۵%
۹	کندهز	۱۷۳	۰.۲۲%
۱۰	خوست	۹۹	۰.۱۲%
۱۱	تخار	۶۸	۰.۰۹%
۱۲	جوزجان	۶۶	۰.۰۸%
۱۳	پروان	۶۲	۰.۰۸%
۱۴	فاریاب	۵۸	۰.۰۷%
۱۵	سمنگان	۳۸	%۵.۰
۱۶	سریل	۳۳	%۰.۰۴
۱۷	پکتیا	۰	%۰.۰
۱۸	وردک	۰	%۰.۰
۱۹	کاپیسا	۰	%۰.۰
۲۰	نیمروز	-	%۰.۰
۲۱	دایکندی	-	.
۲۲	فراه	-	.
۲۳	غزنی	-	.
۲۴	غور	-	.
۲۵	هلمند	-	.
۲۶	پنجشیر	-	.
۲۷	کندر	-	.

.	-	لوگر	۲۸
.	-	لگمان	۲۹
.	-	نورستان	۳۰
.	-	اورزگان	۳۱
.	-	پکتیکا	۳۲
.	-	بادغیس	۳۳
.	-	زابل	۳۴
%۱۰۰	۸۰،۰۵۰	مجموعه	

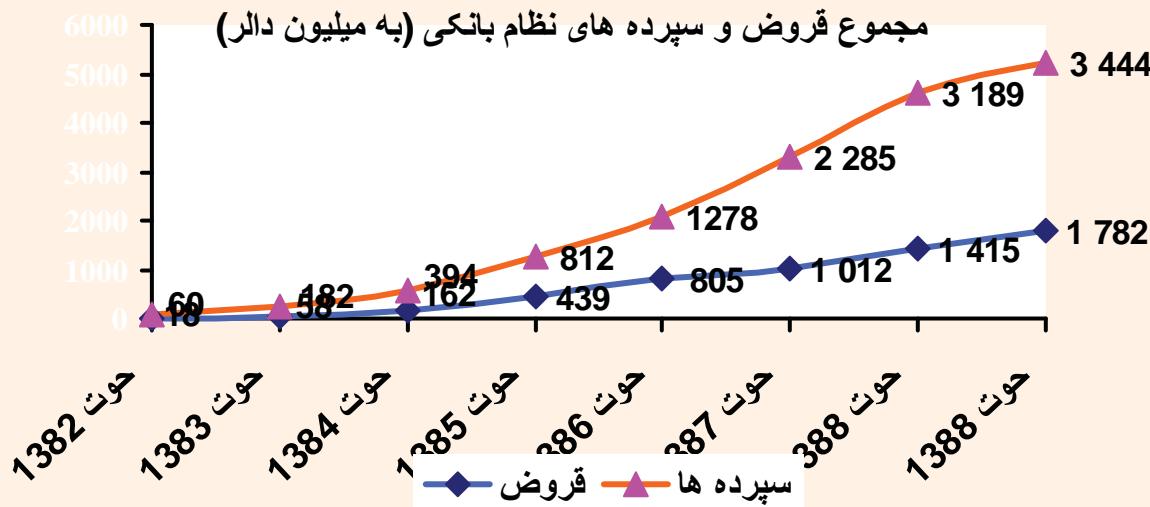
فیصدی مجموعه قروض توزیع قروض در سکتور های مختلف از حوت سال ۱۳۸۹	
%۲۵.۹۸	قروض رهنی و تعمیراتی
	سایر قروض تجاری
%۰.۰۲	معدن
%۲.۷۲	تولیدات
%۳۴.۱۶	تجارت
%۰.۲۳	مخابرات
%۶.۷۲	خدمات
%۰.۰۳	تسهیلات
%۸.۴۲	سایر قروض تجاری
%۰.۷۵	قروض زراعی
%۱.۰۱	قروض مصرفی
%۸.۹۵	قروض رهنی مسکونی به اشخاص انفرادی
%۱۰.۰۰	سایر قروض بجزء از موارد فوق
%۱۰۰	مجموعه

جزئیات عمومی شرکاء مسفاء در کشور نظر به ماه فبروری ۲۰۱۱ مطابق دلو ۱۳۸۹

۱۴	موسسات مالی قرضه های کوچک
۲۶	ولايات
۱۳۸	ناحیه
۴۲۷,۵۶۱	مشتریان
۲۸۲,۳۷۲	مقروظین
۱,۶۳۷,۷۱۸	تعداد قروض توزیع شده
۹۲۵	مبلغ قروض توزیع شده (میلیون دالر)
۲۸۲,۳۷۲	تعداد قروض حصول نشده
۱۲۵	مجموعه قروض ناخالص حصول نشده (میلیون دالر)
۲۳	پس انداز باقی مانده مشتریان (میلیون دالر)
%۶۰	فیصدی مشتریان اناث
۱۹۳,۵۲۸	مقروظین اناث
۲۹	قروض در قریه ها (میلیون دالر)
۹۶	قروض در شهر ها (میلیون دالر)
منبع: www.misfa.org.af	

سپرده ها

سپرده ها بزرگترین کتله بدھی های نظام بانکی را تشکیل داده و بالغ بر ۱۵۶.۵۴ میلیارد افغانی (۳.۴۴ میلیارد دالر) گردیده است، که برابر به ۷۰.۷۶ درصد مجموع بدھی های سیستم بانکی بوده و ۴.۴۵ درصد افزایش را نظر به ماه حوت ۱۳۸۸ که مجموع سپرده ها بالغ بر ۱۴۹.۸۷ میلیارد افغانی (۳.۲۱ میلیارد دالر) بود، نشان می دهد. سپرده های افغانی نظام بانکی بالغ بر ۵۴.۰۷ میلیارد افغانی (۱.۱۹ میلیارد دالر) گردیده که با ۱۱.۲۱ درصد افزایش، برابر به ۳۴.۵۴ درصد مجموع سپرده های نظام بانکی می گردد. سپرده های دالری نظام بانکی بالغ بر ۹۷.۶۶ میلیارد افغانی (۲.۱۵)

شرح انواع سپرده ها در اخیر ماه حوت ۱۳۸۹ (میلیون افغانی)

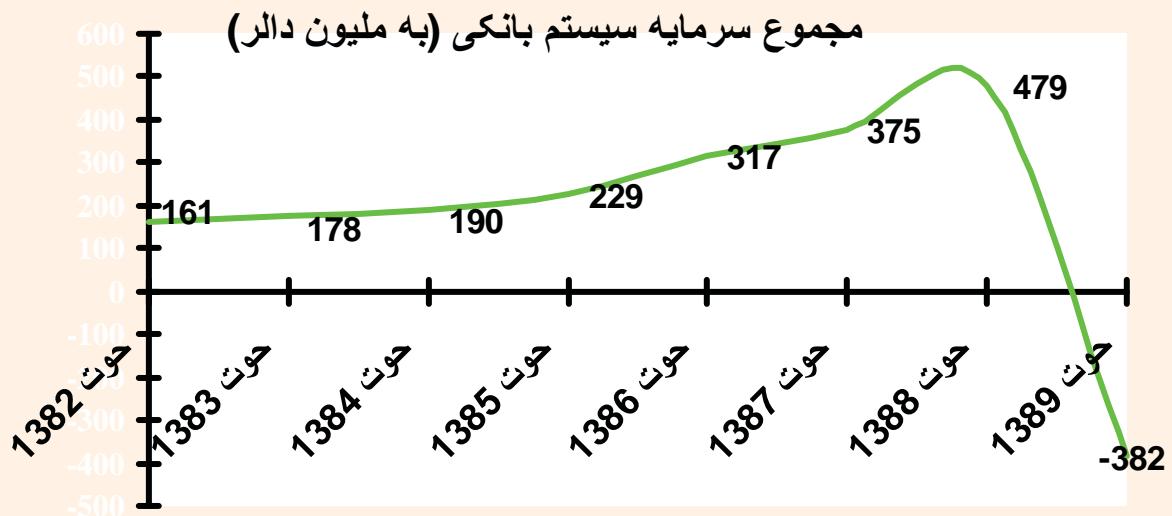
جاری	۱۰۷۵۷۹
میعادی	۹۶۷۳
پس انداز	۳۹۴۲۸۴
مجموعه	۱۵۶۵۳۷

مجموع سرمایه

میباشد، به استثناء سه بانک، که نسبت سرمایه مقرراتی یکی از آنها فوق العاده فیصدی پایین را نشان میدهد و سرمایه مقرراتی دو بانک دیگر اند که بلند تر از حداقل تعیین شده د افغانستان بانک میباشد. جهت تقویه سرمایه مالی نظام بانکی و ثبات آن، د افغانستان بانک حداقل تعیین شده سرمایه مالی را به ۱ میلیارد افغانی افزایش داده است و به تمام بانکهای مجوز هدایت داده شد که الى دو سال آینده سرمایه مالی شان را مطابق حد تعیین شده عیار نمایند همچنان یک بانک در سیستم بانکی از حداقل تعیین شده سرمایه مالی پایین تر قرار دارد. گراف آتی به ارائه روند افزایش سرمایه در چند سال می پردازد:

به استثنای یک بانک، سایر موسسات مالی (سکتور بانکی) در افغانستان دارای سرمایه کافی میباشند که بالغ بر ۱۷.۳۱ میلیارد افغانی (۳۸۱ میلیون دالر) میگردد که این مبلغ در دوره مشابه قبلی بشمول تمام بانکها بالغ بر ۲۲,۵۰۴ میلیارد افغانی (۴۷۹ میلیون دالر) میگردید. اما شامل ساخن یک بانک در سکتور بانکی تاثیر خیلی منفی بالای سرمایه سیستم بانکی میگذارد که منجر به قرار گرفتن سرمایه در ساحه منفی گراف میگردد یعنی منفی (۳۸۲- ۳۸۲ میلیون دالر).

نسبت سرمایه مقرراتی تمام بانکها از حداقل تعیین شده د افغانستان بانک (۱۲ فیصد مجموع دارائی های عیار شده بر اساس خطر) بلند

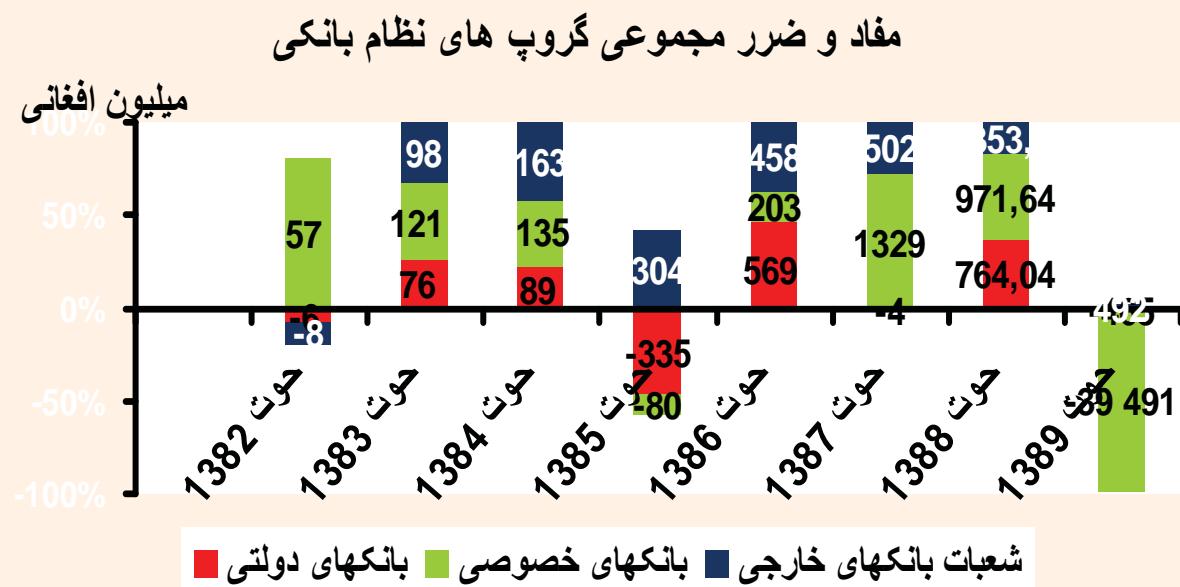
منفعت مجموعی سال ۱۳۸۹

نفع مجموعی سیستم بانکی به استثنای یک بانک از قرار سال ۱۳۸۹ بالغ بر ۳۳۵ میلیون افغانی (۷.۳۷ میلیون دالر) بوده که ۷۳.۳۱ درصد کاهش را به مقایسه سال ۱۳۸۸ نشان میدهد. تغییرات فوق در نفع سیستم بانکی عمدتاً بالا اثر افزایش در تامینات اعتباری، مصارف عملیاتی و ضرر فوق العاده میباشدند. بر علاوه نفع خالص تکتانه‌ای که منبع اولیه عواید میباشد، افزایش یافته است ولی این افزایش نسبت به تغییرات مذکور ناچیز است.

نسبت برگشت بر دارائی‌های سیستم بانکی ۰.۹۹ درصد کاهش را نسبت به ۱.۲۳ درصد در دوره قبلی ۱۳۸۸ نشان میدهد که عمدتاً بالا اثر کاهش در نفع میباشد نسبت برگشت بر سرمایه سیستم بانکی ۶ درصد کاهش را نسبت به ۸ درصد در دوره مشابه قبلی نشان میدهد.

با شمولیت بانک فوق الذکر نفع مجموعی سیستم بانکی به یک ضرر بسیار عمیق مبدل خواهد شد که بالغ بر ۳۹.۴۶ میلیارد افغانی میگردد، که بالا اثر نسبت برگشت بر دارائی‌های سیستم بانکی به منفی ۲۰.۰۸ درصد مبدل میشود. این ضرر بالا اثر ۳۹.۱۲ میلیارد افغانی ذخیره جبران قروض توسط موسسه مالی فوق الذکر میباشد. طور تراکمی، به تعداد شش بانک، ضرری به اندازه ۴۰.۸۳ میلیارد افغانی تا پایان سال ۱۳۸۹ مقبل شده اند که در دوره مشابه قبلی این ضرر بالغ بر ۳۸۴ میلیون افغانی میگردید، که هفت بانک در ضرر قرار داشتند. بر اساس عاید اساسی، چهار بانک در خساره قرار دارند دلیل اصلی این عملکرد ضعف هزینه‌های عملیاتی بالا بوده و این یک نوع وضعیت دائمی برای این گونه بانک‌ها میباشد.

نفع و ضرر سیستم بانکی را طی چند سال نظر به گروپ بندی ارائه می‌نماییم:

میباشد که نسبت به ربع قبلی کاهش یافته است.

وضعیت باز اسعار خارجی

تمام سیستم بانکی بصورت مجموعی و انفرادی در مطابقت با حدود تعیین شده برای وضعیت باز عمومی اسعار (۴۰٪ فیصد) و وضعیت باز انفرادی اسعار (۲۰٪ فیصد) قرار دارند به استثنای چهار بانک که از حد تعیین شده برای وضعیت باز عمومی و انفرادی (دالر) تحظی نموده اند.

ضمناً سایر اشخاصی را که با فعالیت بانک ها ارتباط مستقیم دارند از قرار ماه حوت ۱۳۸۹ به گونه زیر بر می شماریم:

سیالیت

در کل نسبت های سیالیت تمام بانک ها از حدود تعیین شده برای سیالیت (نسبت وسیع سیالیت ۱۵ فیصد و نسبت سریع سیالیت ۲۰ فیصد) بلند تر میباشد.

بر مبنای آمار ماه حوت ۱۳۸۹ نگرانی از تمرکز بیشتر سپرده های نظام بر سپرده های بزرگ (سپرده هایی که بیشتر از ۵ میلیون افغانی باشند) وجود دارد. این سپرده های بزرگ در حدود ۵۲.۹۳۶ درصد مجموع سپرده ها را تشکیل داده و متشکل از ۳،۵۵۹ حساب است، بر علاوه حد اوسط سپرده های بزرگ ۲۷ میلیون افغانی

مشخصات	تعداد
کارمندان داخلی	۹،۱۸۵
کارمندان خارجی	۱۳۳
مقر و پیشین	۵۹،۷۵۰
سپرده گذاران	۱۰،۷۱۱،۹۵۰
سایر مشتریان	۹۱۴

سیستم تادیات

تادیات بین المللی

تادیات بین نمایندگی ها

تادیات بین البانکی

بخش کلیرینک هاووس

ایجاد سیستم تسویه

سیستم تادیات

۲. برنامه انکشافی که غرض بلند بردن سطح دانش کارمندان، تقویت سیستم تادیاتی و بهبود امور یومیه تطبیق میگردد.

بخش معاملات بین المللی (سویفت)

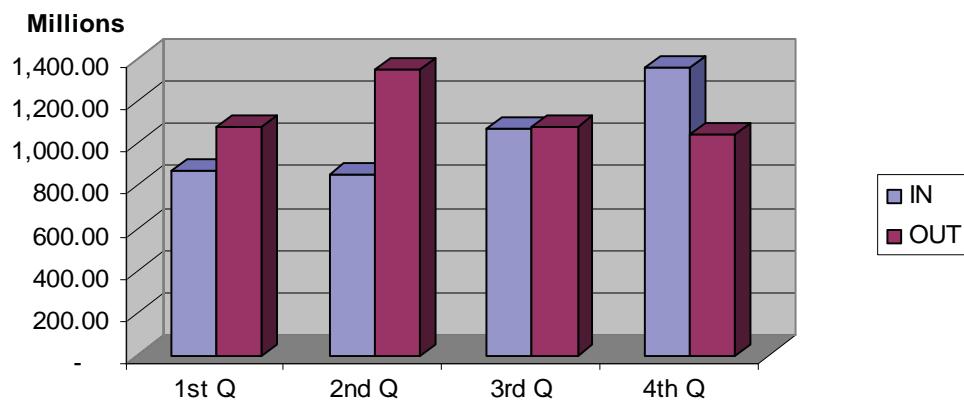
به تعداد (۲۱۳۶) معامله واردہ به ارزش مجموعی (۴,۱۵۹,۳۵۵,۸۰۳.۹۴) میلیارد دالر امریکائی و به تعداد (۱۶۴۱) معامله

تادیات یکی از وظایف مهم د افغانستان بانک است، ایجاد پالیسیهای جدید تادیاتی برای شناخت رسمی از لحاظ اهمیت سیستم های مدرن تادیاتی در د افغانستان بانک و مجموعاً انکشاف افغانستان میباشد.

برنامه های کاری سال ۱۳۸۹ شامل دو بخش میباشد.

۱. عملیات روزمره که متشکل از انتقالات بین البانکی، بین نمایندگی، بین المللی و چک کلیرینگ میباشد.

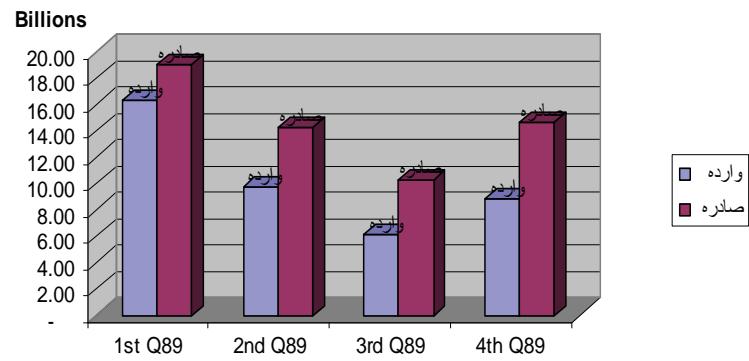
چارت ذیل حجم مبالغ اجرا شده سال ۱۳۸۹ بطور ربعوار توسط سیستم بین المللی (سویفت) ارقام ره میلیون دالر

صادره به ارزش مبلغ (۴,۵۴۷,۹۰۹,۷۵۷.۷۲) میلیارد دالر امریکائی توسط بخش تادیات بین المللی در سال (۱۳۸۹) اجرا گردیده است. مبالغ معاملات صادره (۲۱.۳۷) فیصد افزایش را به تناسب مبالغ معاملات واردہ طی سال (۱۳۸۹) نشان میدهد و همچنان به تعداد (۹,۳۰۰) پیام توسط بخش سویفت در سال (۱۳۸۹) طی مراحل گردیده است.

معاملات بین نمایندگی ها با استفاده از سیستم (AFTS)
مجموع معاملات صادره افغانی AFTS از تاریخ ۱/۱/۱۳۸۹ تاریخ ۱۲/۲۹ به تعداد (۶۰۰۸) معامله به ارزش (۵۸,۱۷۷,۹۱۵,۹۴۰.۶۷) میلیارد افغانی ، به تعداد (۱۰۹) معامله

چارت ذیل نشانه هند معاملات واردہ و صادره افغانی بخش AFTS بطور ربعوار سال ۱۳۸۹

(۱۳۸۹) اجرا گردیده است. به علت کاهش در معاملات AFTS، واگذار نمودن حسابات بعضی از تصدی های دولتی و خصوصی به بانکهای تجاری و همچنان ایجاد نمایندگی های بانکهای تجاری در ولایات میباشد.

۳- سیستم تصفیه و تسویه افغانستان: ACSS

AFGHANISTAN CLEARING AND SETTLEMENT SYSTEM

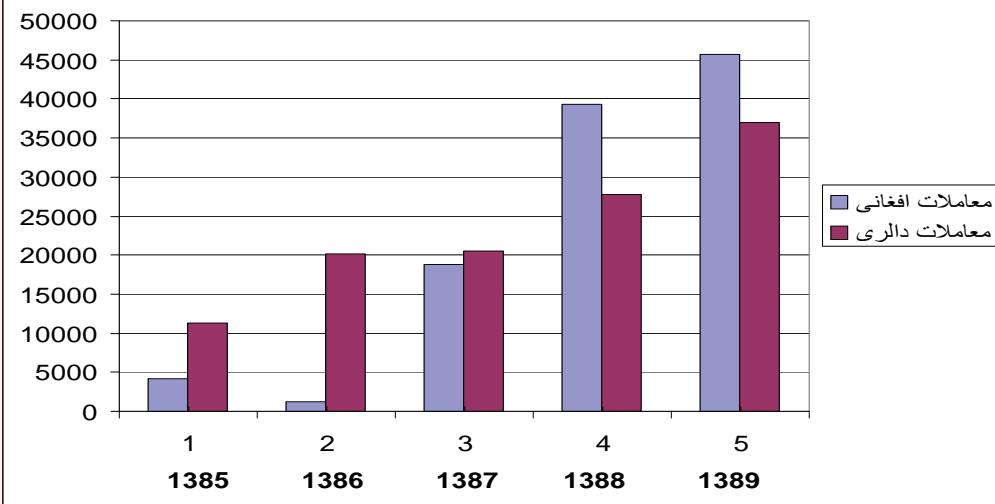
معاملات انتقالی بین بانکهای تجاری از طریق این بخش صورت میگیرد.

دالری به ارزش (۴۴,۱۹۰,۰۹۸,۶۷) میلیون دالر و مجموع معاملات واردہ افغانی به تعداد (۶۶۸۶) معامله به ارزش (۴۰,۹۲۳,۴۷۹,۷۰۱,۰۰) میلیارد افغانی و (۲۹۰) معامله دالری به ارزش (۱۹۴,۳۲۳,۴۲۹,۷۷) میلیون دالر که جمماً به تعداد (۱۳۰۷۲) معامله میشود از طریق سیستم بین نمایندگی طی سال ۱۳۸۹ اجرا گردیده است.

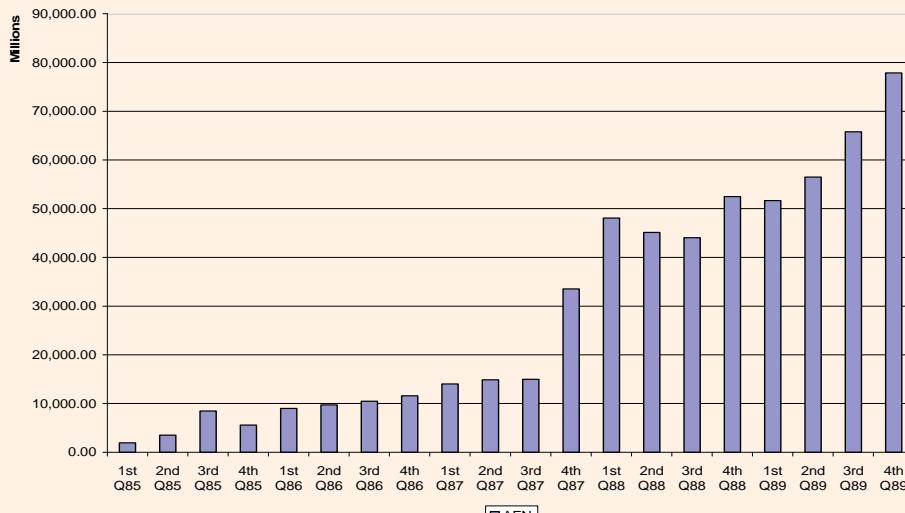
معاملات بین النمایندگی با استفاده از سیستم AFTS

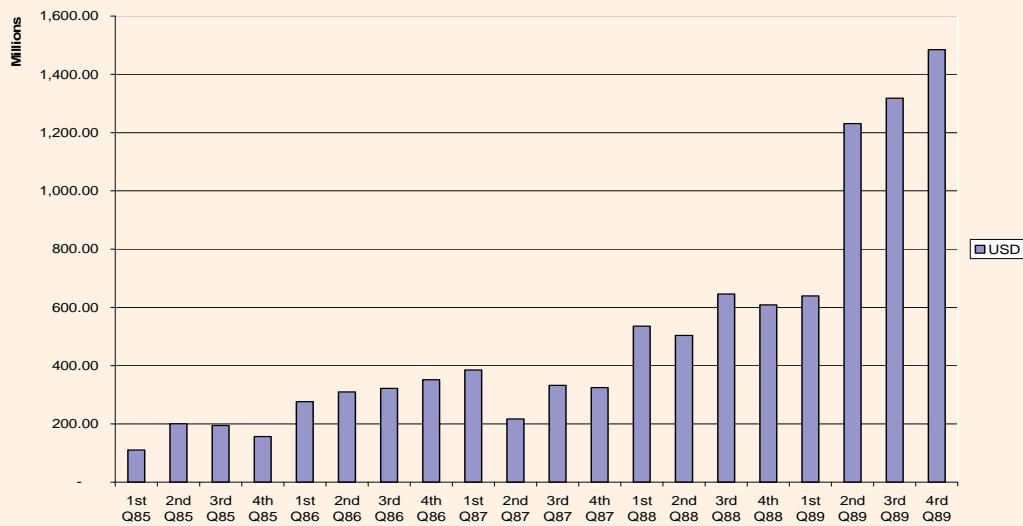
در سال ۱۳۸۹ به تعداد (۳۲۷۲) معامله بین النمایندگی به ارزش (۱۵,۶۲۸,۲۷۴,۰۰۳,۰۰) میلیارد افغانی و به تعداد (۵۴) معامله به ارزش (۱۵,۵۶۴,۰۵۰,۰۰) میلیون دالر ذریعه سیستم AFTS در سال

معاملات افغانی و دالری سیستم ACSS از سال ۱۳۸۵ الی ۱۳۸۹

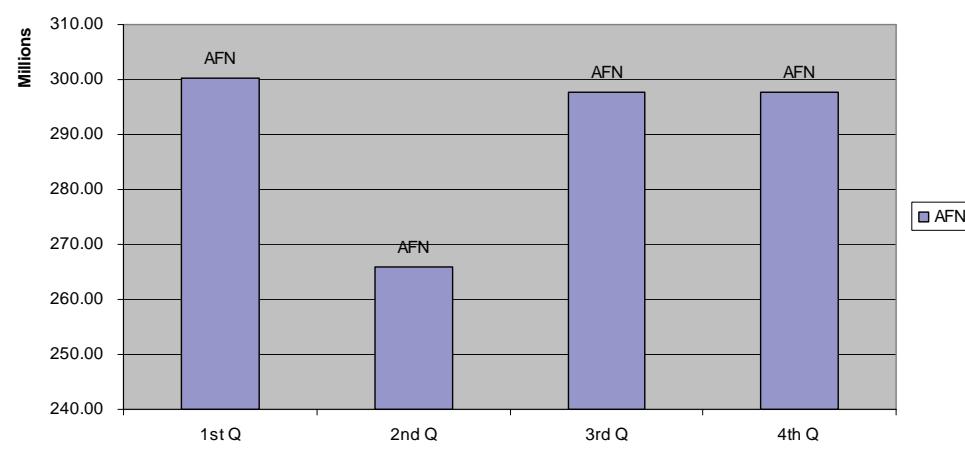
AFN ACSS report from 1385 to 1389

USD ACSS Report from 1385 to 1389**معاملات بین البنکی که در سال ۱۳۸۹ توسط سیستم (ACSS) اجرا گردیده است**

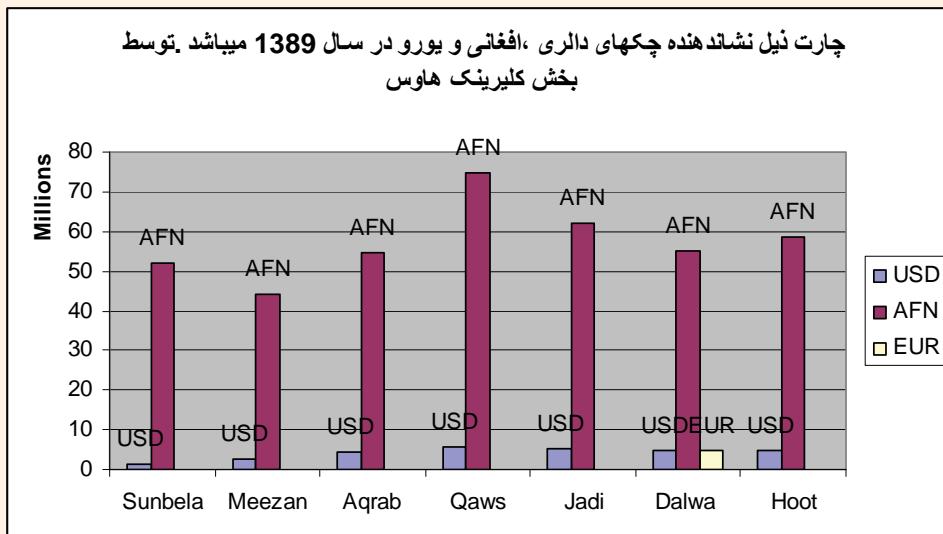
آنده نمایندگی های ولایات که تا اکنون به سیستم AFTS وصل نگردیده اند، از شفر و تلگرام استفاده مینمایند و یا بعضی نمایندگیها نسبت خرابی دستگاه انترنت یا کمپیوتر نمیتوانند انتقالات خویش را ذریعه سیستم اجرا نمایند، الی فعال شدن سیستم شان از وسیله تیلگرام استفاده مینمایند.

به تعداد (۴۵۷۳۲) معامله به ارزش (۲۵۱,۷۴۷,۴۷۴,۴۸۸.۷۷) میلیارد افغانی و به تعداد (۳۶۹۸۲) معامله دالری به ارزش (۴,۶۷۳,۳۱۲,۰۳۳.۳۱) میلیارد دالر که جمعاً به تعداد (۸۲۷۱۴) معامله میشود از همین طریق اجرا گردیده است.

Test Key Report For 1389 Inward and Outward

در بخش تلگرام در سال ۱۳۸۹ به تعداد (۲۲) معامله واردہ به ارزش (۱۷۹,۴۵۰,۹۴۲.۰۰) میلیون افغانی، به تعداد (۱) معامله یورو به ارزش (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰) یورو، به تعداد (۸۰) معامله صادره به ارزش (۹۹۵,۱۳۲,۹۵۴.۰۰) میلیون افغانی و به تعداد (۲) معامله دالری به ارزش (۱,۲۰۰,۰۰۰.۰۰) دالر اجرا گردیده است. در چارت ها واردہ و صادره (ارقام به میلیون افغانی) نشان داده شده است

بخش کلیرینگ هاووس

National Payments Council Establishment

انترفیس نمودن سیستم ACSS با سیستم Interface of ACSS system with CBS System

دوباره انسτال نمودن سرور سویفت
Reinstallation of SWIFT server.

دوباره نو سازی SSL سرتیفیکیت سویفت
Renewal of the SWIFT SSL Certificate

انتقال سرتیفیکیت های سویفت از دسک به (اچ اس ام)
Moving PKI Certificate from disk to HSM

تبديل نمودن VPN از نارتل به (اس اس ال)
Change of Nortel Software to ENSB SSL

معاونیت تادیاتی کلیرینگ هاووس جدیداً افتتاح و شروع به کارنموده است. از تاریخ ۴ مرداد ۱۳۸۹ مطابق ۲۵ روز ۲۰۱۰ میلادی به تعداد (۱۹۴۳) چک به ارزش (۴۰۰,۳۸۵,۷۷۸.۹۲) میلیون افغانی، به تعداد (۳۷۳۳) چک به ارزش (۲۸,۶۴۷,۴۰۳.۵۹) میلیون دالر و به تعداد (۱۰) معامله یورو به ارزش (۷۵,۵۱۳.۱۲) یورو از طریق بخش کلیرینگ هاووس **Clearing House Establishment** اجرا گردیده است.

(۲) برنامه انکشاپی که غرض بلند بردن سطح دانش کارمندان، تقویت سیستم تادیاتی و بهبود امور یومیه میباشد در سال ۱۳۸۹ کارهای ذیل را انجام داده است:

اتومات سازی بخش کلیرینگ هاووس.
Clearing House Establishment
تقویت نمودن کمیته ملی تادیاتی.

حواله های بانکی و کش آردر طی مراحل میگردد. پروسیجر کاری سیستم متذکره با سیستم های انتقالی دیگر کاملاً متفاوت است، در این سیستم معاملات طور دسته جمعی یا خالص در یک وقت معین تصفیه میگردد در حالیکه در سایر سیستم ها معاملات به طور ناخالص یا جداگانه و حین حصول آن تصفیه میشود. در سیستم های تادیاتی عموماً معاملات در صورت موجودیت دارایی کافی در حساب فرمایش دهنده نزد افغانستان بانک معاملات شان طی مراحل و اجراء میگردد در حالیکه در این سیستم معاملات بانک های تجاری حین حصول فرمایش شان و بعد از تسویه بدون موجودیت دارایی کافی در حسابات بانک ها نزد افغانستان بانک طی مراحل و اجراء میگردد. این نوع معاملات در صورتی پذیرفته و طی مراحل میگردد که بانک تجاری مورد نظر، نزد افغانستان بانک تضمین داشته باشد، این تضمین شامل اوراق بهادر دولتی، اوراق بهادر د افغانستان بانک یا کپیتل نوت بوده که نزد د افغانستان بانک موجود میباشد. این قرضه یا سهولت برای حل مشکل نقدینگی برای مدت سه روز کاری اعتبار داشته و د افغانستان بانک در بدل این سهولت ۱۵ فیصد مبلغ قرضه داده شده را کمیشن اخذ مینماید. طریقه تصفیه معاملات کلیرینگ هاوس در د افغانستان بانک نیز به همین شیوه صورت میگیرد.

۱- وصل نمودن سیستم تادیات بین البانکی با سیستم محاسبوی سیستم تادیات بین البانکی یا ACSS طور جداگانه فعالیت می کند و معاملاتیکه از طریق این سیستم مواصلت میورزد باید توسط عملیات بانکی در چندین مرحله نهائی میشد، که از یکطرف وقت زیادی را در بر می گرفت و از طرف دیگر اکثر معاملات به تأخیر می افتاد. در این اواخر تعویض و تجدید سیستم متذکره طوری صورت گرفته است که تمامی معاملات بدون طی مراحل توسط بخش تادیات اخذ و نهائی میگردد، نهائی نمودن معاملات بدین معنی است که مبلغ معاملات از حساب بانک فرمایش دهنده دیست و آن هم بشکل اتمات شامل حساب بانک گیرنده میگردد. سیستم، سهولت های بیشتر را غرض مصنونیت هر چه بهتر معاملات فراهم مینماید، از قبیل تطبیق بیلانس در حساب موجوده بانک فرمایش دهنده، نمبر حساب، نوعیت پول معامله، نمبر

اضافه نمودن اپلیکیشن (آر، ام، ای، پلاس) در لاینس سویفت.
Adding RMA Plus Functionality to SWIFT License

خریداری ونصب هاردویر VPN-JHNPURE جهت برقرارنمودن ارتباط به شبکه جهانی سویفت.
بر اساس نوآوری هایی که از طرف شبکه جهانی سویفت در سرور ها بوجود میأورد و تصمیم براین است

تا VERSION ۶.۰ را به VERSION ۷.۰ تبدیل نماید. که بر اساس هدایت آنها سرور جدید با مشخصات پشرفته برای سویفت خریداری گردیده که عنقریب VERSION متذکره نصب خواهد گردید.

(5) ایجاد سیستم تسویه یا (Clearing House)

کلیرینگ هاوس محلی را گویند که کلیه بانک های عضو این نهاد در یک محل واحد در یک وقت و زمان معین گرد هم جمع شده و به تبادله وسائل تادیاتی خویش میپردازند، انواع مختلف سیستم کلیرینگ هاوس در جهان وجود دارد که خدمات تسویوی را برای بانک های عضو خویش فراهم مینمایند. در بعضی ممالک معمولاً این نهاد توسط د افغانستان بانک تأسیس و اداره میگردد که در بعضی کشورها این وظیفه توسط بانک های تجاری و یا موسسات فراهم کننده سیستم های تادیاتی پیشبرده میشود. در افغانستان نیز د افغانستان بانک طی یک سروی که از بانک های تجاری در کشور داشت، تصمیم گرفت تا سیستم کلیرینگ هاوس یا سیستم تسویه و تصفیه چک ها را برای بانک های تجاری ایجاد نماید که خوشبختانه د افغانستان بانک توانست در کمترین وقت دفتر متذکره را تاسیس نماید. عضویت این نهاد برای تمامی بانک های مجوز مقیم کشور رایگان و اجرای میباشد. عجالتاً سیستم متذکره طور منول یا غیر برقی فعالیت مینماید و در نظر است در مرحله دوم سیستم متذکره برقی یا اتمات گردد. این سیستم سه نوع پول یعنی افغانی، دالر امریکائی و یورو را میپذیرد. در سیستم متذکره چکها،

۳- عضویت وزارت مالیه در سیستم تادیات بین البنکی

وزارت مالیه یگانه مرجعی است که تمامی معاشات ارگان های دولتی را اجراء مینماید، روی این اصل، د افغانستان بانک از مدتی بدینسو با ریاست خزان و وزارت مالیه روی این برنامه کار مینماید تا سیستم فعلی پرداخت های معاشات را که به فرمایش وزارت مالیه از طریق د افغانستان بانک عنوانی بانکهای تجاری بواسطه چک اجرا میشود، تغیر مسیر داده و معاملات متذکره با استفاده از سیستم تادیات بین البنکی طی مراحل و اجراء گردد، در این صورت وزارت مالیه منحیث یک عضو سیستم تادیات بین البنکی شناخته خواهد شد تا بتواند معاملات شانرا کاملاً به شکل برقی از محل کار ایشان به بانک های طرف معامله خویش ارسال نمایند. د افغانستان بانک برای مدت دو یوم، پرسونل بخششای خزان و تادیات وزارت مالیه را به شمول رؤسائے شان در مقر آن وزارت آموزش داده است و عنقریب این سهولت در اختیار وزارت محترم مالیه قرار خواهد گرفت.

اتومات و برقی سازی سیستم کلیرینک هاووس

در نظر است تا در سال ۱۳۹۰ برقی سازی سیستم کلیرینک هاووس موجوده که به شکل منول کار مینماید روی دست گرفته شود، که در آن صورت نه تنها چک، بلکه سایر وسایل تادیاتی از قبیل معاملات کریدت کارت، معاملات دیت کارت و کریدت مستقیم نیز در این نهاد تسویه و تصفیه گردد. برای برنامه متذکره به بودجه هنگفت ضرورت است که د افغانستان بانک در تلاش دریافت منابع تمویل کننده آن میباشد.

نصب شبکه مشترک تادیات ذریعه موبایل، ماشین های اتومات صرافی و ماشین های

(Point Of Salepos .)POS

Automated Teller Machine . ATM

طوریکه دیده میشود در این اوخر سیستم های تادیاتی در افغانستان رو به ترقی بوده و با گذشت هر سال سیستم جدید پرداخت به خانواده وسایل تادیاتی در کشور افزوده میشود. این وسایل که شامل ماشین های اتومات

بانک گیرنده و سایر موضوعات میباشد که توسط سیستم، کنترول و بررسی میگردد. اکنون سیستم متذکره فعال گردیده و تماماً معاملات بانکهای تجاری که بین خودشان صورت میگیرد بطور اتومات در سیستم CBS دیت و کریدت میگردد.

۲- ایجاد انجمن ملی تادیات افغانستان

گام دیگری که د افغانستان بانک در بخش تادیات ملی برداشته است، ایجاد انجمن ملی تادیات افغانستان میباشد که به منظور هرچه بهتر ساختن و منسجم نمودن سیستم های تادیاتی افغانستان کار مینماید. این نهاد بلند ترین مرجع برای طرح سیاست های تادیاتی و عملی نمودن آن میباشد و همچنان همآهنگی را میان سه ارگان مهم که در ساختار اساسی نظام پرداخت افغانستان سهیم اند، بوجود میآورد. انجمن متذکره دارای هشت عضو بوده که تحت ریاست معاون اول د افغانستان بانک فعالیت مینماید. اعضای نهاد متذکره متشکل از رئیس خزان و وزارت مالیه، سه تن از نمایندگان بانک های تجاری در کشور و چهار تن از آمرین عمومی دفاتر د افغانستان بانک میباشند. گزارش کاری این نهاد اولاً به هیئت عامل د افغانستان بانک و سپس به شورای محترم عالی ارائه میگردد. انجمن متذکره وظیفه دارد تا د افغانستان بانک را در قسمت عصری سازی سیستم تادیاتی افغانستان کمک نماید. پلان های طویل المدت را برای تادیات افغانستان ساخته و در عملی نمودن آن، د افغانستان بانک را همکاری مینماید. انجمن فوق سالانه چهار مرتبه تشکیل جلسه داده و سفارشات خویش را ارائه مینماید. طوریکه به نظر میرسد بانک های تجاری در کشور هریک به نوبه خود با یک تکنالوژی جدید وارد سکتور بانکی شده که از این طریق خدمات تادیاتی را برای هموطنان ما در نقاط مختلف ارائه می نمایند. این خدمات با عصری ترین و مدرن ترین تکنالوژی روز از قبیل دیت کارت، کریدت کارت، ماشین های اتومات صرافی، بانکداری ذریعه اینترنت و موبایل مجهز میباشد که طور جداگانه و بدون داشتن ارتباط کاری با یکدیگر فعالیت میکنند، ایجاب مینماید تا یک میکانیزم ایجاد گردد که این سیستم های تادیاتی را با هم وصل نموده و ساحه دسترسی به سیستم های تادیاتی را وسعت و گسترش دهد.

آموزش دیده اند و لی تا حال به سیستم AFTS وصل نشده و انتقالات خویش را کما فی السابق اجرا میکنند که عنقریب به سیستم AFTS وصل خواهد شد.

معاونیت تادیاتی برای انتقال معاملات پولی از سه سیستم الکترونیکی و تلگرام سیستم تسویه یا **Clearing House** که در فوق ذکر گردید، استفاده مینماید.

معاونیت تادیات، پلان احتیاطی (Back up) را عوارض تخنیکی سیستم های موجود به کارخواهد بست

در صورت بروز عوارض تخنیکی و سایر مشکلات در سیستم معاملات بین البانکی بعد از تصدیق مسؤول ACSS، سیستم SWIFT تادیاتی از عوارض تخنیکی سیستم توسط سیستم، و در صورت غیرفعال بودن سویفت ذریعه مکتوب یا چک توسط سکشن انتقالات معاملات صورت میگیرد.

در صورت خرابی AFTS از تلگرام استفاده میشود در تلگرامات شفری واردہ برعلاءو تصدیق شفر آن، از خرابی سیستم نیز تذکر داده میشود. در صورت خرابی سویفت از فکس در قید شفر استفاده شده و در فکس های شفری واردہ، برعلاءو تصدیق شفر آن از خرابی سیستم سویفت نیز تذکر داده شود

اهداف

- تهیه خدمات تادیاتی قابل اعتماد و مؤثر برای مجتمع بانکها و دولت
- حفظ خدمات عالی برای مشتریان و راپور مربوطه آن به اسرع وقت
- حفظ درجه بهتر مصوبیت برای کاهش دادن احتمال سوء استفاده
- حفظ ارتباطات بهتر تادیاتی با بخش های تادیات سایر بانکهای مرکزی جهان به خصوص در منطقه.

صرافی، ماشین های POS، دیت کارتها، کریدت کارتها، تادیات ذریعه موبایل، اینترنت وغیره میباشد که توسط سکتور بانکی عرضه میگردد. معروف هر کدام از این وسائل حديث تادیاتی بر پیچیدگی نظام پرداخت می افزاید. از اینرو د افغانستان بانک منحیث نظارت کننده و تنظیم کننده سیستم های پرداخت کشور وظیفه خود میداند تا در انسجام و عصری سازی نظام پرداخت اقدامات جدی و موثر نماید. به همین دلیل د افغانستان بانک در نظر دارد تا شبکه مشترک تادیات وسائل برقی فوق را طوری ایجاد نماید تا این سیستم ها با یکدیگر ارتباط داشته و معاملات را تبادله نموده بتوانند. یعنی از هر وسیله تادیاتی، از هر محل و هر بانک استفاده صورت گرفته بتواند، که این خود ساحه دسترسی به سیستم تادیاتی را وسعت میبخشد قرار است کار مقدماتی برنامه متذکره در سال ۱۳۹۰ آغاز گردد.

۶- معرفی سیستم Real Time (RTGS) Gross Settlement

برای تصفیه معاملات بین البانکی به کار میروند که فعلاً مورد استفاده بانک های تجاری قرار دارد، دارای سهولت های کمتر بوده و جوابگوی نیازمندی های فعلی نظام تادیاتی نمی باشد. د افغانستان بانک در نظر دارد تا سیستم RTGS که سهولت های بیشتر را دارا است، خریداری و بهره برداری بسپارد.

این سیستم یک نوع نرم افزار است که برای بانکها و موسسات مالی اعضا خویش سهولت تصفیه معاملات را طور کاملاً برقی، به طریق انفرادی و متداوم الی ختم اوقات کاری فراهم مینماید. معاملات انتقالی که از این طریق طی مراحل و اجراء میگردد، بانک گیرنده از مبلغ معامله واردہ در عین روز دوباره استفاده نموده میتواند.

معاونیت تادیاتی از همین پنج بخش انتقالات خویش رضایت داشته و تا اکنون امور این بخشها مورد تائید قرار گرفته که این سیستم عصری سازی جدید در عرصه بانکداری، سهولت فراوانی در قسمت انتقال پول مشتریان بانک های تجاری و بخصوص در قسمت انتقال معاشات کارمندان دولت از طریق وزارت محترم مالیه به اسرع وقت به میان میآورد.

قابل یاد آوریست که شهری خانگه های د افغانستان بانک در سیستم

عملیات بازار

ذخایر ارزی د افغانستان بانک

لیلام ارزهای خارجی

لیلام اوراق سرمایوی

تسهیلات کوتاه مدت اعتباری و سپرده گذاری

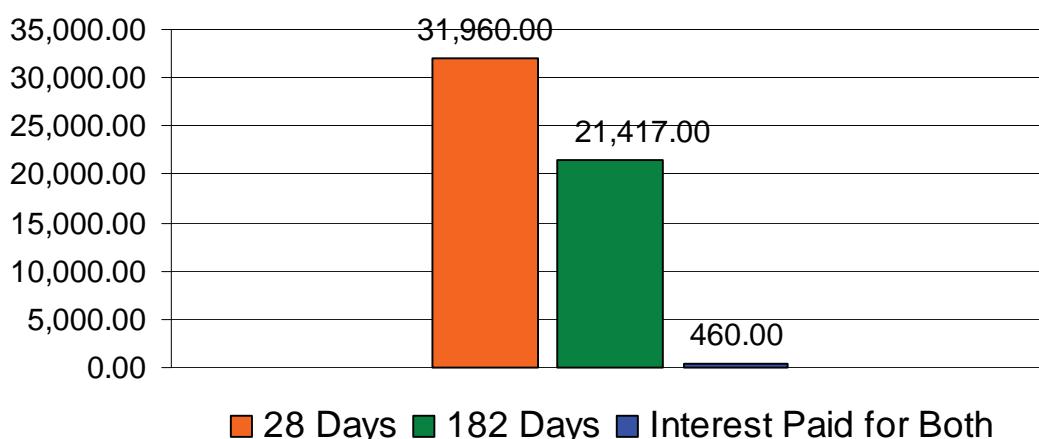
عملیات بازار

فروش اوراق بهادر

در سال ۱۳۸۹ هفته یک مرتبه لیلام اوراق بهادر صورت گرفته است. این اوراق بهادر با سررسید های ۲۸ روزه و ۱۸۲ روزه لیلام گردیده است. طی همین مدت اوراق ۲۸ روزه جمعاً مبلغ ۳۱,۹۶۰,۰۰۰,۰۰۰۰۰ افغانی و ۱۸۲ روزه مجموعاً مبلغ ۲۱,۴۱۷,۰۰۰,۰۰۰۰۰ افغانی لیلام گردیده و تکتانه ای که بابت لیلام هر دو نوع کاپیتال نوت به بانکهای برنده توسط عملیات بازار پرداخت شده به ۷۸,۶۷۰,۹۴۰,۴۵۵ افغانی میرسد. توضیح بیشتر در گراف ذیل.

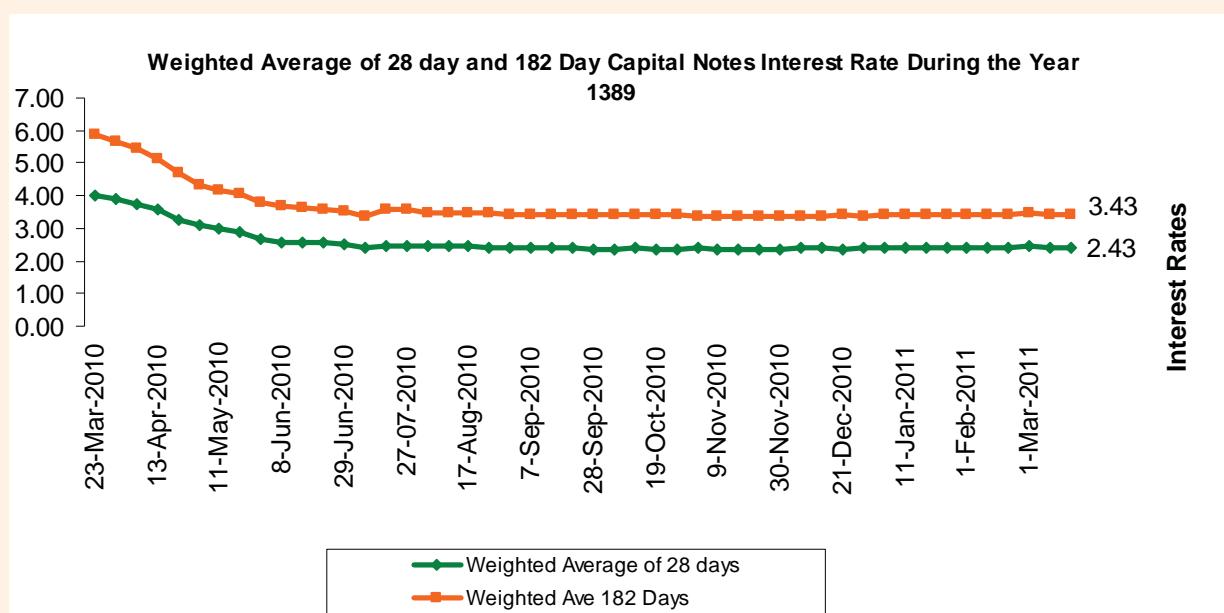
د افغانستان بانک، توانسته است با اتخاذ تدبیر لازم، میزان سرمایه گذاری بانکهای تجاری را در اوراق بهادر به حدود ۱۳ میلیارد افغانی افزایش دهد که آخرین نرخ تکتانه سر رسیدهای ۲۸ روزه ۲.۴۳٪ و سر رسیدهای ۱۸۲ روزه ۳.۴۳٪ محاسبه گردیده است. با در نظر داشت موجودیت نقدینگی در سیستم بانکی، طی سال ۱۳۸۹ گذشته نرخ تکتانه اوراق بهادر ۲۸ روزه در اوایل سال ۱۳۸۹ بیش از ۴٪ بوده که در پایان سال به ۲.۴۰٪ کاهش یافت، مجموع دارایی های اسعار د افغانستان بانک در اوایل سال ۱۳۸۹ مبلغ ۴.۱۹۲ میلیارد دالر امریکایی و در اخیر همین سال به ۵.۴۰۵ دالر امریکایی رسیده است. همچنان با وجود اثرات منفی ناشی از بحران مالی در جهان، د افغانستان بانک در سال ۱۳۸۹ توانست از سرمایه های متنوع خویش مبلغ ۲۷.۷۱۵ میلیون دالر امریکایی منفعت ببرد.

**CNs Auctioned And Interest Paid During The year
1389 (AFN In Million)**

نقدینگی در سیستم بانکی، طی سال گذشته نرخ تکتانه اوراق بهادار سیر نزولی خود را پیموده است. بگونه مثال نرخ تکتانه اوراق بهادار روزه در اوایل سال ۱۳۸۹ بیش از ۴ فیصد بود که در پایان سال به ۲.۴۰ فیصد کاهش یافت توضیحات بیشتر در گراف ذیل.

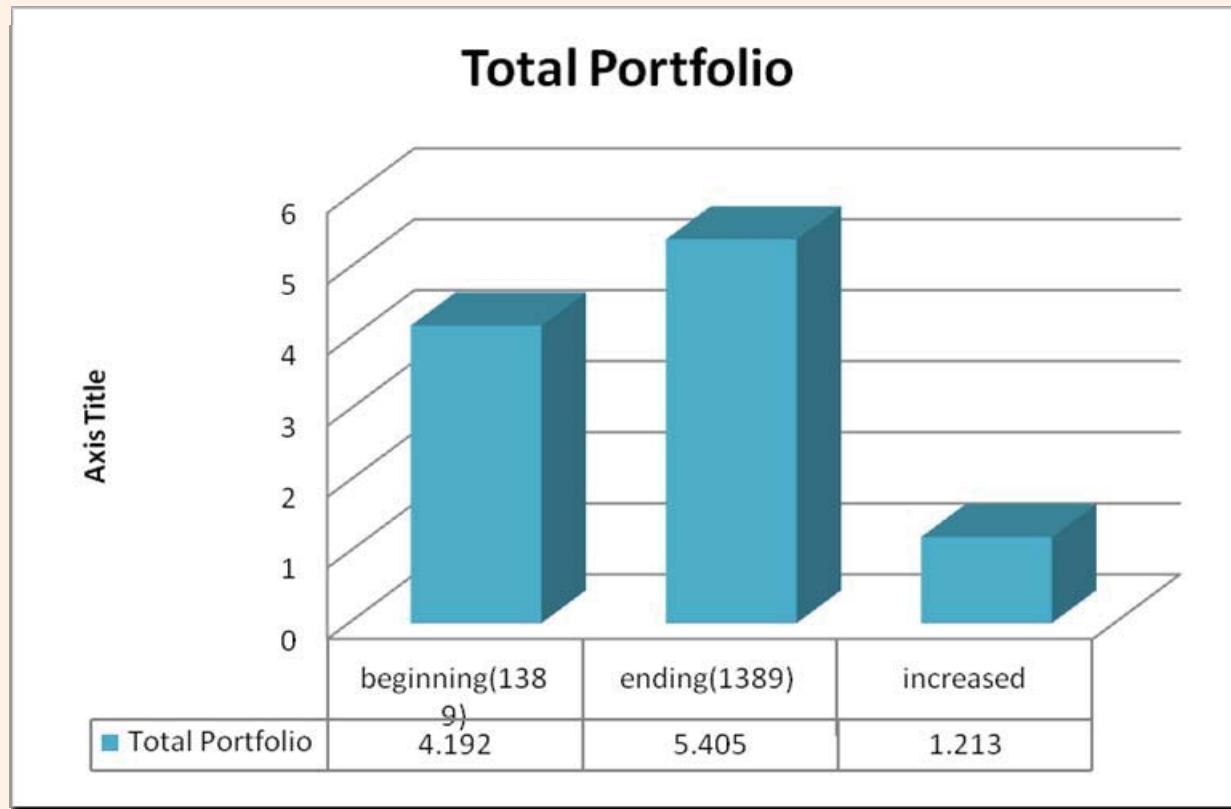
د افغانستان بانک توансه است با اتخاذ تدابیر لازم، میزان سرمایه گذاری بانکهای تجاری در اوراق بهادر را به حدود ۱۳ مiliard افغانی افزایش دهد که آخرین نرخ تکتانه سررسید های ۲۸ روزه ۲۰۴۳ فیصد و سررسید های ۱۸۲ روزه ۳۴۳ فیصد محاسبه گردیده است. قابل پاد آوری است که با در نظر داشت موجودیت

۱۱۲,۷۲۸,۲۶۸.۷۰ افغانی تکتانه، بابت ذخایر اجباری یا
د (Required Reserve) توسط بانکهای تجاری نزد د
افغانستان بانک گذاشته شده است.
همچنان در جریان سال ۱۳۸۹ مبلغ ۱۹۴,۰۶۴,۳۲۶.۹۳ افغانی
کریدت فسیلیتی تادیه گردیده که ازین بابت مبلغ ۳۲,۹۳۷.۰۳
عواید افغانی بدست آمده است.

تسهیلات کوتاه مدت اعتباری و سپرده گذاری

در طول سال ۱۳۸۹ اوست دارایی های شبانه (Overnight) که توسط بانکهای تجاری نزد Deposit Facility د افغانستان بانک همه روزه گذاشته شده است به ۴,۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰ افغانی میرسد و از این بابت دفتر عملیات بازار مبلغ ۵۷.۱۲۰,۱۱۱,۴۸ افغانی تکتانه به امانت گذاران پرداخته است. همچنان طی همین مدت جمماً مبلغ

Total portfolio at the beginning of the year 1389 was	4.192 Billion
Total portfolio at the end of the year 1389 was	4.192 Billion
Increased was	1.213 Billion

صورت حساب مالی

بیلانس شیت

صورت حساب نفع و ضرر

دافتارستان بانک
صورت حساب پوزیشن مالی
خبر سان ۲۹ حوت ۱۳۸۹ (۲۰۱۱ مارچ ۲۰)

دافتارستان بانک

صورت حساب پوزیشن مالی

خبر سان ۲۹ حوت ۱۳۸۹ (۲۰۱۱ مارچ ۲۰)

	بادداشت	۱۳۸۹	Restated ۱۳۸۸
		ارقام به هزار افغانی "۰۰۰"	ارقام به هزار افغانی "۰۰۰"
دارائی ها			
ذخیره طلا	۴	45,231,572	37,611,073
اسعار خارجی نقد	۵	8,683,520	9,364,304
قابل الحصول از بانک ها و موسسات مالی	۶	131,793,879	92,818,398
تریزی بل ها	۷	56,838,209	58,991,959
طلبات از درک آخرين مرتع فرضه دهی	۸	-	-
طلبات و سایر حسابات قابل الحصول	۹	810,421	100,648
سرمایه گذاری در جایدادها	۱۰	9,000	4,800
جایدادها و اثاثیه	۱۱	4,566,999	4,030,361
دارائی های غیر منقول	۱۲	10,983	13,073
سایر دارائی ها	۱۳	12,593,188	13,033,560
مجموع دارائی ها		260,537,771	215,968,176
بدھی ها و سرمایه (اکویٹی)			
بدھی ها			
بول افغانی در چلتند	۱۴	132,442,418	98,690,425
کپیتال نوت	۱۵	15,972,540	10,240,312
قابل تادیه به بانک ها و موسسات مالی	۱۶	26,919,336	25,786,246
قابل تادیه به مشتریان	۱۷	61,840,063	46,924,165
بدھی صندوق و جهی بین المللی (ای - ام - اف)	۱۸	35,511	35,511
حقوق متقاضیین	۱۹	1,391,409	1,223,107
کمک ها معوقه	۲۰	52,769	112,272
پرویزن و سایر بدھی ها	۲۱	8,101,767	5,206,301
مجموع بدھی ها		246,755,813	188,218,339
سرمایه (اکویٹی)			
سرمایه	۲۲	(32,827,515)	(7,366,955)
ذخیره قیمت گذاری مجدد	۲۲	46,609,473	35,116,792
ضرر مترآکم	۲۲	-	-
مجموع سرمایه (اکویٹی)		13,781,958	27,749,837
مجموع بدھی ها و سرمایه (اکویٹی)		260,537,771	215,968,176

بادداشت ها زیراکی الی ۴۰ متن ذکرہ فوق بخش اساسی را پورهای مالی است.

احمد منیر "نواب"
معاون و سریرست آمرت عمومی مالی

الحاج محمد عبیسی "طرانی"
معاون دوم دافتارستان بانک

الحاج محب الله "صفی"
معاون و سریرست دافتارستان بانک

دغفغانستان بانک

صورت حساب عواید

اخير سال ۳۰ حوت ۱۳۸۹ مطابق (۲۰۱۱ مارچ)

۱۳۸۸

۱۳۸۹

ارقام به هزار
"افغانی" ۰۰۰ارقام به هزار
"افغانی" ۰۰۰

بادداشت

1,049,144	1,285,807	23	عواید تکنائی
(1,299,032)	(616,780)	24	مصارف تکنائی
(249,888)	669,027		عواید خالص تکنائی
100,306	127,069		عواید فیس و کمیشن
(186,129)	(114,688)		مصارف فیس و کمیشن
(85,823)	12,381		عواید خالص فیس و کمیشن
(1,141,670)	(3,235,038)		عواید/(ضرر) از مدرک تبادله اسعار
92,349	339,111		افزایش خالص از درک فروش دارانی های مالی
442,793	1,351,736	25	سایر عواید از عملیات
(606,528)	(1,544,191)		
(942,239)	(862,783)		عواید / (مصارف) عملیات
(1,417,591)	(631,540)	26	مصارف کارمندان (پرسونل)
(561,377)	(237,436)	27	مصارف چاپ بانکوں ها
(112,280)	(163,704)	28	سایر مصارفات
(112,386)	(54,041)		مصارف تقاضه رضاکارانه مامورین
-	(18,108,250)	8	هزینه کمک از درک (آخرین مرجع قرضه دهی)
-	(243,527)	11	کمیود در بهاذاری مجدد ساختمان
(115,890)	(126,141)	II&12	استهلاکات و فرسایشات
(3,261,763)	(20,427,422)		ضرر خالص از درک عملیاتی
(5,068,432)	(5,033,138)		ضرر تحقق نیاقتہ از تبادله اسعار
(8,330,195)	(25,460,560)		مجموع ضرردرظرف سال

بادداشت ها از یک الی ۴۰ متذکره فوق بخش اساسی رایور های مالی است

احمد منیر "لوئیس"
معاون و سرپرست آمربیت علمی مالیالحاج محمد عیسی "طراب"
معاون دوم دغفغانستان بانکالحاج محب الله "صفی"
معاون اول و سرپرست
دغفغانستان بانک

توسعه و اداره

دفتر مشاوریت حقوقی

اداره ریسک منجمنت (خطرات مالی)

منابع تکنالوژی معلوماتی

منابع بشری

ثبت اعتبارات

دفتر مشاوریت حقوقی:

تصویب نمبر ۸ مورخ ۱۵ ر ۲ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

منظوری پالیسی Promotion منابع بشری تحت تصویب نمبر ۸ مورخ ۱۵ ر ۲ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

منظوری پالیسی Conflict of Interest منابع بشری تحت تصویب نمبر ۸ مورخ ۱۵ ر ۲ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

ارائه طرح قانون بیمه سپرده های افغان غرض طی مراحل به وزارت عدلیه

ارائه طرح بیمه سپرده های افغان در کمیسیون مالی و بودجه ولسی جرگه

منظوری تعديلات در مقرره لیلام اسعار خارجی بر اساس تصویب نمبر ۲۲ مورخ ۱۶ ر ۷ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

منظوری تعديلات در مقرره فراهم کنندگان خدمات پولی، طی تصویب نمبر ۳۷ مورخ ۲۴ ر ۱۲ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

اداره ریسک منجمنت (خطرات مالی):

از آنجائیکه یکی از وظایف مهم د افغانستان بانک منحیث بانک مرکزی در نظام مالی کشور، عبارت از حصول و حفظ مصوونیت سپرده های مردم در بانکهای تجاری اعم از دولتی و خصوصی می باشد. مدیریت عمومی خطرات مالی د افغانستان بانک که از سه سال به این سو در چارچوب تشکیلاتی د افغانستان بانک فعالیت می کند، در سال ۱۳۸۹ فعالیت های مؤثری را در این راستا انجام داده است.

قانون استاد قابل معامله در ولسی جرگه و مشرانو جرگه تصویب گردیده و در مراحل نهایی قرار دارد.

تعديلات در قانون بانکداری در دو مرحله (تعديلات عاجل و تعديلات تکمیلی) صورت گرفته است.

تعديلات در قانون د افغانستان بانک فعلاً کار بالای آن جریان دارد.

منظوری مقرره Credit Reporting طی تصویب نمبر ۱ مورخ ۱۵ ر ۲ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

منظور پالیسی Recruitment and Selection تحت تصویب نمبر ۸ مورخ ۱۵ ر ۲ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

منظوری پالیسی Sexual Harassment تحت تصویب نمبر ۸ مورخ ۱۵ ر ۲ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

منظوری پالیسی Staff Training and Development تحت تصویب نمبر ۸ مورخ ۱۵ ر ۲ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

منظوری پالیسی Performance Management تحت تصویب نمبر ۸ مورخ ۱۵ ر ۲ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

منظوری پالیسی Corrective and Disciplinary تحت تصویب نمبر ۸ مورخ ۱۵ ر ۲ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

منظوری پالیسی Grievance and Disciplinary Action تحت تصویب نمبر ۸ مورخ ۱۵ ر ۲ ر ۱۳۸۹ شورای عالی د افغانستان بانک.

منظوری پالیسی Harassment – General منابع بشری تحت

از مهمترین اقدامات کمیته بازل تهیه و انتشار Basel Core Principles در رابطه به خطرات مالی و نظارت بانکی موثر و همچنین مقررات مربوط به کفایت سرمایه است. در حال حاضر شیوه نظارت بر بانک‌ها در جهان از نظارت تطبیقی به نظارت مبتنی بر خطر تغییر یافته است. بدین ترتیب نظارت مستمر بر موقعیت مالی بانک‌ها از طریق تجزیه و تحلیل اطلاعات دریافتی از آنها به منظور شناسایی به موقع خطرات، پیش‌گیری از وقوع بحران‌های مالی احتمالی و انجام اقدامات اصلاحی جهت نیل به اهداف نظارتی صورت می‌گیرد. نظارت غیرحضوری امکان ارزیابی مستمر بانک‌ها را فراهم نماید. به عبارت دیگر نظارت در فوائل کوتاه‌تر بر پایه تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی و سایر اطلاعات واصله از بانک‌ها می‌تواند به عنوان یک سیستم اقدامات سریع در خصوص بانک‌های مسئله دار عمل کند. مدیریت عمومی خطرات مالی در نظردارد تا در آینده نزدیک، راهبردی را برای منظوری به مقام عالی ریاست دافغانستان بانک جهت ایجاد یک میکانیزم برای تطبیق رهنمودهای بازل دوم پیشنهاد نماید، تا در چارچوب آن بانک‌های تجاری بتوانند با افزایش و اختصاص بیشتر سرمایه برای واکنش به خطرات بالقوه، خطرات را تشخیص و در برابر آنها موقف مالی شانرا تقویت بخشد.

منابع بشری:

- ۱- معرفی، رهنمائی و تشریع ارزیابی عملکرد‌های Performance Appraisal برای دیپارتمن‌های مرکز و تطبیق پالیسی ارزیابی عملکرد‌ها
- ۲- ارسال فورمهای تعیین اهداف برای سال ۱۳۹۰ به تمامی دیپارتمن‌های مرکز
- ۳- ارسال فورمهای ارزیابی عملکرد‌ها جهت ارزیابی سال ۱۳۸۹

چون داشت و تخصص خطرات مالی به مثابه یک رشته علمی در بخش مالی در افغانستان کاملاً یک پدیده جدید بوده، از این‌رو تیم‌های خطرات مالی در محدوده تجارت و استفاده از برنامه‌های آموزشی در این بخش (در داخل و خارج از کشور) از بانک‌های تجاری نظارت نموده‌اند.

از جمله، وظایف اساسی خطرات مالی عبارت از کمک و همکاری در راستای تقویت مصونیت فعالیت بانک‌های تجاری و حفظ ثبات در نظام مالی از طریق تطبیق رهنمودهای بازل دوم بوده تا به وسیله آن بانک‌های خصوصی بتوانند فعالیت‌های شانرا به گونه سالم و با تهدید کمتر خطرات به پیش بزنند. از آنجائیکه با هر فرصتی برای سرمایه‌گذاری، خطرات نیز موجود می‌باشد، به این دلیل بدون شک از بین بردن خطرات به گونه کامل به هیچ وجه امکان پذیر نبوده و فقط در چارچوب مدیریت آن، بانک‌های تجاری می‌توانند خطرات را به حداقل رسانیده و یا آنها را کاهش دهند.

در سال مورد نظر، تیم‌های نظارتی خطرات مالی در چارچوب برنامه‌های نظارتی، در توأمیت با آمریت عمومی نظارت امور مالی از تمامی بانک‌های تجاری و نمایندگی‌های بانک‌های خارجی در کشور نظارت نموده است

در بخش خطرات مالی و نظارت بانکی فعال ترین نهاد بین‌المللی در جهان، Basel Committee است. این کمیته مرکب است از نمایندگان ارشد بانک‌های مرکزی تعدادی از کشورهای عمدۀ صنعتی دنیا از جمله: آلمان، انگلستان، ایتالیا، فرانسه، امریکا، سویس، سویدن، ژاپن، کانادا و لوکزامبورگ که معمولاً هر سه ماه یک بار توسط بانک تسویه بین‌المللی به عنوان مقر دائمی آن در شهر بازل سویس تشکیل می‌گردد. به دلیل تشکیل جلسات مذکور در شهر بازل، این کمیته به کمیته بازل معروف شده است. کمیته بازل دارای صلاحیت قانونی نیست، لیکن اکثر کشورهای عضو بطور ضمنی موظف به اجرای توصیه‌های آن هستند.

کشور آموزش دیده اند.

* به تعداد (۲۶۸) کارمند شامل (۱۰۴) برنامه که در خارج از کشور آموزش دیده اند.

* اجرات بموقع فرامین جلاتمآب رئیس جمهوری اسلامی افغانستان، تصاویب شورای محترم وزیران، ولسی جرگه و مشرانو جرگه،

* تصاویب شورای محترم عالی و هیئت محترم عامل د افغانستان بانک در مجموع.

خدمات و تعمیرات

* ترمیمات و باز سازی تعمیر نمایندگی های د افغانستان بانک در ولایت پروان و میدان شهر.

* ساختمان تعمیر جدید برای دیپارتمنت های کمیسیون حل منازعات مالی ، ADIC و CIB واقع دهمزنگ شهر کابل در شش طبقه

* شروع ساختمان جدید تعمیر آمریت زون شرق د افغانستان بانک.

ساختمان تعمیر نمایندگی د افغانستان بانک در ولایات سر پل، دایکندي، پكتيكا، غور، بادغيس و نيمروز.

دفتر ثبت اعتبارات عامه

این اداره برای اولین بار در تشکیل د افغانستان بانک ایجاد و در دو بخش ثبت اعتبارات و ثبت تضمینات فعالیت می کند.

در این بخش قرضه گیرندگان، تمام اموال منقول و غیر منقول خویش را در مقابل اخذ قرضه از موسسات مالی (بانکها) تحت تضمین قرار داده ثبت و راجستر مینمایند.

برای تمام دیپارتمنت های مرکز

۴ - ارسال فورمهای تعیین اهداف آمران و مدیران عمومی بابت سال ۱۳۹۰ برای هیئت محترم عامل بانک

۵ - ثبت معلومات فورمهای ارزیابی و فورم های تعیین اهداف سال ۱۳۸۹ کارکنان در کمپیوتر

۶ - تطبیق سایر پالیسی های جدید د افغانستان بانک (پالیسی ارزیابی عملکرد ها، پالیسی استخدام، پالیسی تضاد منافع، پالیسی آموزش ها، پالیسی اصلاحات و انضباط، پالیسی اذیت و آزار عمومی، پالیسی اذیت و آزار جنسی، پالیسی ترفیع و پالیسی نارضایتی و مصالحه).

۱ - تقریر

در طول سال ۱۳۸۹ بیشتر از (۲۰) بار برنامه انترویو سازماندهی شده که در نتیجه بر اساس احکام مقام عالی ریاست و تصاویب هیئت محترم عامل به تعداد (۲۸) تن کارمند، (۳) دریور در مرکز و (۴۶) کارمند، (۵) دریور و (۵) کارگر در نمایندگی های ولایات تقرر حاصل نموده اند .

درین مدت ب بعد (۴۲) کارکن به علل مختلف ازبست بانک منفک شده اند .

۲ - مدیریت متقاعدين

* در سال ۱۳۸۹ اجراء و پرداخت حقوق بیشتر از ۸۰۰ نفر بازنشسته مستمری و قطع علاقه

* ترتیب کارت توتیک برای هر واحد متقاعد به عوض دفاتر قبلی

* اجرات معاشات افزودی متقاعدين طبق احکام مقام عالی ریاست و تصویب شورای عالی بانک

* انتقال و ترتیب نمودن دفتر معاشات بیشتر از ۱۲۰۰ تن متقاعد در سیستم جدید کارت های تادیاتی

* در بخش مرکز آموزش کارمندان به تعداد (۴۵۲) تن کارمند که شامل ۷ کورس عمومی و ۲۲ کورس خصوصی در داخل

**DA AFGHANISTAN BANK
(CENTRAL BANK)**

ANNUAL REPORT

MARCH 2010 MARCH 2011